

DARBININKAS

LVI NO. 5

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 19, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Kandidatai į prezidentus pradeda užsienies keliones

Muskie lydėjęs Harrimanas Maskvoje vaidino primadonos rolę

Tikėdamasis demokratų partijos nominacijos prezidento vietai 1972 metais, sen. Muskie buvo išvykęs į pasaulį diplomatinės pasimokyti ir savęs parodyti. Buvo V. Vokietijoje, Izraelyje, Egipte ir Sovietijoje. Svarbiausia vieta buvo Maskva, todėl nuo jos ir pradėkim.

Sen. Muskie lydėjo Averell Harriman, buv. JAV ambasadorius Maskvoje. Jis ten buvo kaip demokratų partijos pareigūnas, nes jis pirmininkauja partijos užsienio politikos komitetui. Jis Maskvon nuvyko iš anksto, nes turėjo su Gromyko paruošti Muskie-Kosyginos

pasikalbėjimą. Iš to pasikalbėjimo nedaug kas dar spaudon pateko, bet ta kelione labai naudojosi Harriman savo nuomonėms skleisti.

Po pasikalbėjimų su Gromyko Harriman JAV ambasadoje skaitė ilgą paskaitą spaudos atstovams. Žemiau seka ten buvusios mintys.

Jis mano, kad, nežiūrint pasikultiniais laikais atsiradusių "šaltų vėjų" tarp Maskvos ir Washingtono, JAV ir Sovietai gali pasiekti susitarimo dėl nusiginklavimo, Vid. Rytų ir Berlyno.

Jis kalbėjęs su Gromyko apie New Yorko žydų elgesį su Sovietų pareigūnais, bet manas, kad apsišaukimas kaltinimais tuo reikalu nepablogins JAV-Sovietų santykių.

Kritikavo Nixono politiką

Po to pradėjo pulti prez. Nixono Vietnamo politiką. Girdi, po jo išvykimo iš Paryžiaus nebuvę jokių derybų nė su Hanojumu, nė su Vietkongu, nes Nixono taikos sąlygų komunistai negali priimti, kadangi tuose taikos punktuose nesą medžiagos deryboms. Jis taip dažnai pakalba ir Amerikoje, bet visad užmiršta pasakyti, kodėl jis pats tų derybų nepradėjo, kai ten buvo delegacijos atstovu Johnsono administracijos metu. Kritika atsirado tik tada, kada iš delegacijos vadovo pa-

reigų buvo atšauktas. Tas įkyriai demonstruojamas piktnum yra įtartinas. Jis ir Maskvoje būdamas dabar skelbė, kad Vietnamo karas turi būti baigtas Hanojaus sąlygomis.

Jis tvirtino, kad ir Vid. Rytuose abi šalys nori taikos, tik jos darantios klaidą tarp savęs vesdamos žodžių karą, tuo tarpu kai tų problemų tvarkymas priklauso žydams ir arabams.

Jis pranešęs rusams, kad remias Brandto Rytų politiką ir nepritariaš tiem amerikiečiams, kurie pradėjo Brandtą kritikuoti. Ir užtikrinęs rusus, kad demokratų partija jų kritikos neremia.

Iš sen. Muskie pasikalbėjimo su Kosyginu, kuriame dalyvavo ir Harriman, skelbiamos šios Kosyginos mintys. Geri santykiai tarp Maskvos ir Washingtono bei sutarimas dėl taikos Vid. Rytuose ir Indokininijoje būtų naudingi abiem valstybėm. Kosyginas neigęs priekaištus, kad Maskva ten ieškanti sau naudos. Bet Vid. Rytų reikalais Kosyginas ir Muskie nuomonės dažnai išsiskyrusias.

Dėl Indokininijos Kosyginas

prisipažinęs, kad Maskva negalinti Hanojuje praveisti savo linijos, todėl Amerika ten turinti baigti karą galimai greičiau, nes kiekviena uždėta diena duodanti naudos tik Kinijos komunistams. Atrodo, kad dėl to vieno Kosyginos prisipažinimo buvo verta vykti Maskvon į išgirsti. Žinoma, tik su sąlyga, kad jis būtų sąsą tiesa, o ne pėdas slapstęs.

Kosyginas noris geresnių santykių su Washingtonu, daugiau prekybos, Europos saugumo konferencijos rėmimo ir Berlyno klausimo sutvarkymo. Bet jis tikriausiai vengė pasakyti, kad Maskva yra kalta dėl Berlyno sutvarkymo trukdymo, nes iškoli ji dar nepanorėjo nieko tame reikale keisti.

Muskie ir jo palydovų priėmimas buvęs daugiau negu mandagus, nes norėta paglostyti Maskvoje labai nemėgiamo prez. Nixono administracijos opozicija. Reikia pagaliau parodyti šilumos demokratų partijai, kurios žmonės yra tiek daug, pasitarė Maskvai karo metu ir vėliau.

Dėl Harrimano elgesio tenka priminti, kad jis sulaužė visų kraštų politikų-valstybininkų

niekad nelaužomą taisyklę — nekritikuok savo krašto vyriausybės politikos būdamas svetimos valstybės svečiu.

Maskvos rabinas įjungtas protestan

Maskva. — Vyr. Maskvos žydų rabinas Jehuda Leib Levin įteikė JAV ambasadai Maskvoje peticiją, smerkiančią karinę grupę žydų grupes Amerikoje už "fašistų pamėgdžiojimą" savo pastangose siekiant laisvinti Sovietijos žydus. Peticijoje sakoma, kad "Sovietų žydai tokių neprašytų globėjų nenori."

Kartu su rabinu peticiją pasirašė dar trys žydų bendruomenės nariai, kiti trys nariai peticiją nunešė į ambasadą. Maskvoje žydai turi vieną didelę sinagogą, dvi mažesnes. Žydų šeštadienio maldos vyksla ir privačiuose namuose. Rabbi Levin palaiko Sovietų vyriausybės politiką, kad Rusija yra ten gyvenančių žydų tėvynė ir jiems nėra reikalo vykti Izraelin kitos ieškoti.

Peticijoj vartojama terminologija ir motyvacija yra ta pati, kurią vartoja Maskvos spauda, kas reiškia, kad ir rabinas peticijoje yra suredaguota pagal iš šalies duotą pavyzdį.

Sen. Muskie

Grupė kunigų ir vienuolių apkaltinti planavę labai nenormalų spektaklį

Washingtonas. — Kai FBI direktorius E. Hoover lapkričio 27 d. senato komisijoj (uždarom posėdy) liudijo, kad grupė susimokėlių planavo prez. Nixono patarėjo Kissingerio pagrobimą ir Washingtono federacinių įstaigų pastatų centralinio šildymo sistemų susprogdinimą, liberalai kabutėse pakėlė triukšmą, kad toks Hooverio tvirtinimas esąs tarnybai nebetinkamo asmens svaichiojimas.

Jury šešis apkaltino įvairiais nusikaltimais ir jie bus teisiamai, kiti septyni pavadinti samokslininkų bendrininkais, bet specialių kaltinimų jiems nepadarė.

I. samokslą įveltų dabar yra 13 asmenų: Jų tarpe yra 4 katalikų bendruomenės kunigai, du buvę kunigai, keturios vienuolės, vienas kolegijos profesorius, vienas Adlai Stevenson instituto Chicagoje bendradarbis.

Grand jury rado atiduotiniams teismui šešis, kurių tarpe yra kun. Philip Berrigan, dabar atliekas bausmę kalėjime už naujokų emimo komisijos dokumentų sunaikinimą. Jo brolis kunigas irgi dabar atlieka bausmę kalėjime už tokį pat nusikaltimą, bet naujoje byloje jis nėra kaltinamųjų tarpe. Visi pakaltintieji jau areštuoti. Pagal FBI žinias, viso reikalo planuotojas buvęs kun. Philip Berrigan. Jis turėjęs taktininkų reikalingoms žinioms surinkti ir jam į kalėjimą atnešti.

Sunku patikėti, kad čia sveiko žmogaus darbas, bet bėpčiai tokių komplikuoatų uždavinių nesprendžia. Visi pareiškę esą nekalti, nes jų tikslas buvęs labai geras: priversti vyriausybę užbaigti Indokininijos karą ir išlaisvinti "politinius kalinius". Tam turėjęs pasitarauti Kissingerio pagrobimas įkaltu kaliniams išlaisvinti. Bet juk visi žino, kad politinių kalinių JAV kalėjimuose nėra. Jeigu kai kurie tokiais vadinas, tai tuo vardu jie dengia savo kriminalinį nusikaltimą. Dažniausiai tie smurtininkai kriminalistai politinio kalinio vardą naudoja tik savo ligūstam išdidumui pademonstruoti.

JAV LB tarybos prezidento ir centro valdybos nariai pasitarime Philadelphijoje sausio 15. Iš k. sėdi A. Mačiulaitė-Zerr, M. Lenkauskienė, S. Jurskytė; stovi: dr. E. Lenkauskas, dr. A. Navasaitis, M. Vaišnis, A. Vaskelis, V. Volertas, dr. S. Matas, V. Kamantas, R. Sakadolskis, A. Gečys, J. Gaila, dr. V. Kleiza, kun. J. Borevičius SJ, V. Gruzdys, V. Kleiza. Nuotr. K. Cikoto

Sunku, bet viskas ten baigsis gerai

Indokininijos karo zonoje perėitą savaitę lankėsi JAV krašto apsaugos sekretorius Laird Maurer. Abudu jau yra sugrįžę namo, bet abudu šį kartą kelionėje buvo nekaltūs. Su spauda dalinosi tik trupiniukais.

Sekr. Laird lankėsi tik P. Vietname, retkarčiais užsimindamas, kad maždaug viskas vyksta gerai, kad jau šią vasarą Amerikos kariai pasitrauks iš fronto kovos pareigų, kad greit bus pranešta apie JAV karių naujo kontingento ištraukimą iš Vietnamo. Bet tik tarp kito nežymiai užsiminė, kad apie 280,000 Amerikos karių dar liks Vietname aptarnauti frontui, kurį pilnai perims paitys vietnamiečiai.

Adm. Maurer buvo nuvykęs Kambodijon, bet apie savo misiją nepasakojo. Tik grįžęs pasakė, kad ten padėtis yra labai sunki, bet viskas baigsis gerai su P. Vietnamo kariuomenės

pagalba. Dabar atrodo, kad vietnamiečiai daugiau kariauja Kambodijoj negu namie, kur didesnių karinių susidūrimų su priešų paskutiniais mėnesiais nėra buvę. Bet labai stipriai veikia aviacija tose vietose, per kurias vyksta komunistų tiekimas pietų link.

Daug kalbų, bet rezultatai toli

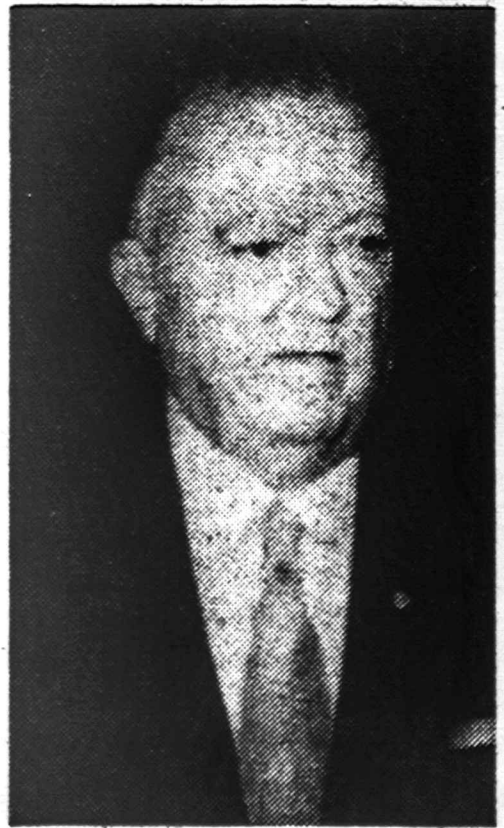
Varšuva. — Visi Lenkijos laikraščiai labai smulkiai aprašinėja ir aiškina naujuosius vyriausybės potvarkius dėl ūkininkų reikalų tvarkymo, ypač tą dalį, kuri skirta prekių kainoms nustatyti. Norima ištaisyti tas klaidas, kurias darė Gomułkos vyriausybė. Spauda naujuosius potvarkius vadina "vartotojų charta".

Nesezoninių prekių dabartinės kainos išaldytos dviem metams. Pramoninių prekių kainoms bus mažinamos gamybai didėjant ir savikainai mažėjant. Rinka gaus didesnius kiekius pigesniųjų prekių. Bus šalinamos visos priemonės, kurios

— Prez. Nixono patarėjas Kissinger turėtų grįžti atgal į Harvardo universitetą, nes baigėsi jam duotos dveji metų atostogos. Prezidento prašomas, jis pasilieka ir toliau Baltuosiuose Rūmuose.

— Kad biznui liktų daugiau pinigų šiuo momentu gamybai paskatinti, prez. Nixonas pasiūdo jam kongrese duota teise ir leido inventorius nuvertinimą padaryti anksčiau, negu tą reikalą tvarkančios taisyklės nurodo. Nors išdėtas gaus mažiau mokesčių dabar, tačiau biznyje likę pinigai prisidės prie gamybos padidėjimo ir nedarbo sumažinimo.

ikšiol buvo naudojamos prekių kainai pakelti (tyčia buvo nurodoma didesnė savikaina nei iš tikrųjų buvo). Kainas dabar nustatys ne Varšuvoje sėdį pareigūnai, bet tas prekes gaminančios įmonės pagal naujausius savikainos duomenis. Tą procesą kontroliuos atitinkamos regioninės agentūros. Bus dabojama, kad prekių paskirstymas atitiktų pareikalavimą.

FBI Hooveris

Ta proga atsirado nemažai balsų už tai, kad prezidentas jį toliau pašalintų, jeigu jis pats nesusipras pasitraukti. Jų tarpe buvo ir kongreso narių, kurie iš anksto skelbė kaltinimą esant be pagrindo ir pradėjo siūlytis kaltinamųjų gynėjais. Vienas kongresmanas išėjo net su ultimatumu, kad Hooveris arba savo kaltinimus atšauktų arba ištyrimą perkeltų į grand jury.

Dabar jau visi liberalai gavo atsakymą: iš tos grupės grand

Po JAV LB tarybos Philadelphijos sesijos

JAV LB šeštosios tarybos nariam iš anksto pakartotinai buvo išsiuntinėta naujos sesijos programa su atsklausimais dėl pataisymų. Galutinai buvo apsispręsta už Philadelphiją ir parinktas laikas — 1971 sausio 16-17. Sesijos išvakarėse tarybos prezidentas su naująja centro valdyba dar buvo susirinkę baigiamam pasirošimo pasitarimam.

Philadelphijos sesija vyko Sheraton viešbuty. Iš 37 tarybos narių dalyvavo dauguma (truko tik 6 narių). Pirmininkavo tarybos prezidento pirmininkas Vytautas Kamantas, talinamas vicepirmininkų dr. Edmundo Lenkausko, dr. Stepo Mato ir dr. Antano Razmos bei sekretoriaus Vaclovo Kleizos.

Užsiregistruoją dalyviai buvo aprūpinami ne tik programa, bet ir kai kurių pranešimų tekstais. Sesija apamai pasižymėjo darnia tvarka su atieities gausių planų detalium išdėstymu.

Sesija punktualiai pradėta šeštadienio rytą Lietuvos himnu. Po prel. Jono Balkūno invokacijos sesijos dalyviaus Žodžiū suglaustai pasveikino L. B. Philadelphijos apylinkės pirmininkė Aušra Mačiulaitė Zerr.

Šeštosios JAV LB tarybos prezidento pirm. V. Kamantas savo kalboje ryškino Lietuvos Bendruomenės ir tarybos tikslus ir atsakomybę: "Mūsų tikslai yra aiškūs, darbai nelengvi ir visos Tarybos atsakomybė už juos didelė. Bendruomenė yra svarbi visos gyvenimo ir darbo sritys, kaip švietimo, kultūros, politikos, religijos, ekonomijos, spaudos, jaunimo, socialinės ir kitos. Bendruomenė yra visuotinė, demokratinė, nepriklausoma. LB talkina visiems ir dirba visur, kur jos darbas yra reikalingas, kur to reikalauja visų lietuvių gerbūvis. Jai neturėtų būti draudžiama bet kurios lietuviško darbo srities dūbti.

Bendruomenės veiklos planavime, darbų vykdyme ir visuose rinkimuose gali dalyvauti kiekvienas sąmoningas lietuvis ir tokiu demokratišku būdu

reikšti savo nuomonę. Šitoks kiekvieno lietuvi visapusiškas dalyvavimas LB gyvenime ir yra pati svarbiausia mūsų išei-vijos veiklos stiprybė."

Pastebėjęs JAV LB veiklą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimoje ir bendrų darbų atlikimą su kaimynine Kanados Lietuvių Bendruomenė, prezidento pirmininkas nukreipė narių dėmesį į jaunimą ir kai kuriuos konkrečius atieities planus: "Ypatingas mūsų dėmesys tegul visada krypstą į jaunimą, nes jis su savo idealizmu, entuziazmu, naujo jėgom, naujom mintim, naujais metodais ir naujais darbais užtikrins visiem geresnę ateitį.

Mums rūpi liuanistinis švietimas, tautinis auklėjimas, kultūriniai ir akademiniai pasireiškimai, kaip dainų ir tautinių šokių šventės, mokslo ir kūrybos suvažiavimai, kongresai, teatro ir kitokie festivaliai, kūrybos skatinimas ir rėmimas, politinė ir informacinė akcija už Lietuvos laisvę, tinkama Amerikos lietuvių reprezentacija kitataučių tarpe, Lietuvos laisvės kovai, religinis lietuvių aptarnavimas, ekonominis gerbūvis ir jo kelimas, socialinė ir kitokia parama jos reikalingiems, lietuviškos knygos, spaudos, radijo ir televizijos realus rėmimas ir palaikymas, jaunimo organizacijos, stovyklos, suvažiavimai, sportas, lietuvių šeimų reikalai, lietuviškų interesų gynimas gyvenamoje aplinkumoje ir daugelis kitų tiek pat svarbių reikalų."

Priminę renkamų pinigų klausimą ir JAV LB centro valdybos sunkų darbą, prezidento pirmininkas kalbos pabai-goj ragino tarybos narius palaikyti glaudų sąlytį su apylinkėmis: "Lietuvių Bendruomenės pagrindas yra apylinkė ir kiekvienas joje gyvenas ir dirbas lietuvis. Būdami pareigingais apylinkių nariais, turime jų balsą reikšti taryboje, jų vardu kalbėti, jų gerovei tarnauti, o vėliau tarybos nutarimus ir apylinkės grįžę kiekvienam lietuviui perduoti."

(Bus daugiau)

Žydai New Yorke tęs kovas su rusais

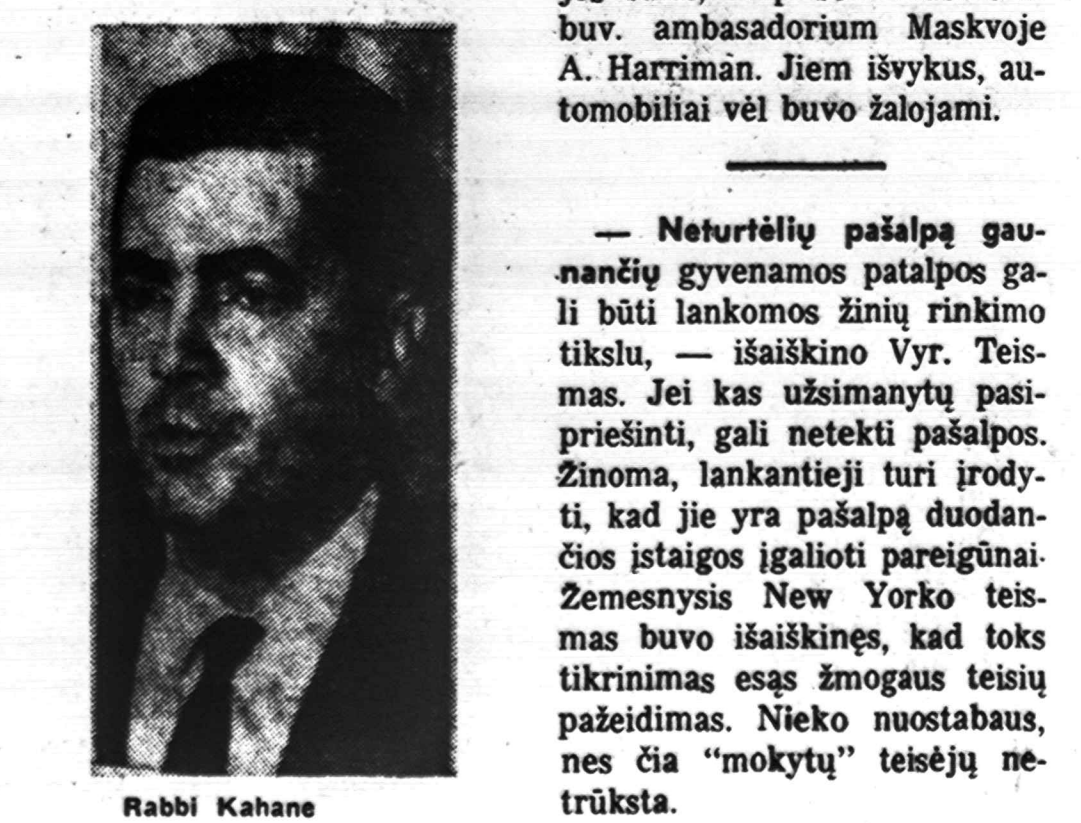
— Jewish Defense League vadovas rabinas Kahane išleistas iš kalėjimo už užstatą, bet jo pareiškimai dėl Sovietų atstovybės piketavimo ir jų pareigūnų sekiojimo gatvėje nėra pakeisti ir nebūsi pakeisti. Tos Lygos nariai kasdien budi prie Sovietų atstovybės 67 gatvės New Yorke, sekioja iš atstovybės kiemo išvažiuojančius automobilius ir pėsčiuosius.

I mero Lindsay ir kitų pareiškimus bei pabarimus Kahane atsako:

— Mes norime sukelti Sovietų-Amerikos santykių krizę, kuri nutrauktų bandymus "tiesinti tiltus per žydų lavonus".

Sitos grupės kovos šūkis yra šis: "Niekad daugiau! Leiskit mūsų žmonėms išvažiuoti!" Tai reiškia, kad niekad daugiau žydai nesilenks jokiam diktatoriui-tironui ir neis ramiai kaip avys į skerdyklą, kaip tai atsi-

— Neturtėlių pašalpą gaudančių gyvenamos patalpos gali būti lankomos žinių rinkimo tikslu, — išaiškino Vyr. Teismas. Jei kas užsimanytų pasipriešinti, gali netekti pašalpos. Žinoma, lankantieji turi įrodyti, kad jie yra pašalpą duodančios įstaigos įgaliooti pareigūnai. Žemesnysis New Yorko teismas buvo išaiškinęs, kad toks tikrinimas esąs žmogaus teisių pažeidimas. Nieko nuostabaus, nes čia "mokyti" teisėjų netruksta.

Rabbi Kahane

Amerikiečių spauda apie lietuvių jūrininko išdavimą

(11)

Iš Philadelphia A. G. dėka gautas visas laikraščių iškarpy rinkinys su medžiaga apie jūrininko Kudirkos išdavimą.

Philadelphia Inquirer: lapkr. 23, 25, 28, 29; gr. 1, 3, 4, 5, 9, 10, 18, 22, 23, 24; sausio 6, 7. — Viso 16 nr. su 3 vedamaisiais, 13 informacinių rašinių, 4 laiškais.

The Evening Bulletin (ar Sunday Bulletin) lapkričio 28, 30; gr. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 18, 21, 22, 23, 28, 31; sausio 2, 3. — Viso 19 nr. su 3 vedamaisiais, 4 kolumnistų rašiniiais, 14 informacinių, 7 laiškais.

Philadelphia Daily News: lapkr. 28.

Bucks County Courier Times: gr. 2.

Taip pat The National Observer: gr. 2 (B. R. dėka) su vedamuoju ir gausiai iliustruota plačia įvykio apžvalga.

Iš Pittsburgho papildomai V. J. K. dėka gauta: The Pittsburgh Press gr. 4, 8, 9, 10, 14, 15, 17, 20, 29. The Pittsburgh Post Gazette gr. 16, 17.

Pittsburgh Catholic gr. 1.

Taip pat šv. Kazimiero parapijos biuletėnis su klebono V. Karavecko paruošta informacija apie Kudirką gr. 1.

The Day 4, 5 (J. J. dėka); Waterbury Republican gr. 10 (V. B. dėka), gr. 31 (M. A. dėka), Chicago Sun-Times gr. 30 (V. M. dėka); The Wanderer gr. 31 (V. B. dėka); Herald Examiner (Los Angeles) sausio 8 (I. B. dėka); The Catholic News (Mt. Vernon, N. Y.) gr. 17 (K. J. K. dėka); Novoe ruskoje slovo gr. 31, sausio 7 (E. G. dėka); The Philadelphia Inquirer gr. 10 (B. R. dėka); Newark Sunday News gr. 6 (J. K. dėka); Newark Star-Ledger gr. 4 (K. D. dėka); Bostono arkivyskupijos kunigų senato rezoliucija (A. K. dėka).

Turint galvoje, kad viename spaudiny gali būti keli atsiliepimai (pav. čia minimuose Pittsburgho 13 spaudinių yra 21 atsiliepimas), bendras mus pasiekusių atsiliepimų skaičius jau perkopia per 500.

KIEK IR KUO REIŠKĖSI LIETUVIŲ PASTANGOS?

„Įdomi būtų lietuviškųjų pastangų sritis“ Kudirkos išdavimo tragedijoje — rašė vienas iš skaitytojų.

Tiksliai atsakyti į tai šiuo tarpu neįmanoma, nes laišakai, telegramos ir Baltuosius Rūmus ar Kongreso nariam plaukė tiesiai. Laikraštį jie pasiekė tik išimtiniais atvejais. Demonstracijos buvo masinės atsiliepiamos. Jos buvo gausiai rodomos šio laikraščio puslapiuose. Bet ir jas teko atvaizduoti taip pat ne visas — dabar mados žodžių sakant, „dėl komunikacijos stokos“.

Viena betgi galima teigti: Kudirkos išdavimas sujudo visus lietuvius, ir jie reagoavo masiškai, reagoavo individualiai. Kaip, vienas Rochesterio veikėjas pasakė — parašęs kasdien po porą laišku.

Reagavo ne tik kaip lietuviai, reagoavo kaip žmonės, patyrę nusikaltimą prieš žmoniškumą; reagoavo kaip amerikiečiai, reagoavo visa širdim, patyrę apie Amerikos tradicijos sulaužymą ir prisiimtą tarptautinių įsipareigojimų nevykdymą. Reagavo, nes jie jautriau

pergyveno faktą, kuris anot Ted Lewis (Daily News), gulė ant šios tautos sąžinės.

Šia prasme lietuvius galima būtų vadinti sąmoninga ir aktyvia Amerikos visuomenės dalimi.

Lietuviškųjų pastangų viena dalį galima būtų objektyviau pastebėti — iš laišku, kurie buvo paskelbti amerikiečių spaudoje.

Didžioji laišku dalis buvo ne lietuvių rašyti. Bet jau Chicago spaudoje apžvalgoje buvo pastebėta ir suminėta, kiek laišku buvo su lietuviškom pavardėm — jų priskaityta 14.

Savo gausumu laiškam su lietuviškom pavardėm antroji vieta, atrodo, tektų Philadelphiai; Aušra Zerr, vietos bendruomenės pirmininkė, Balys Raugas, pietų New Jersey bendruomenės pirmininkas, St. A. Gečys, amerikiečių baltų komiteto pirmininkas, Telrja (?) Stelmokas, Antanas B. Mažeika Jr., Marija N. Raišys.

Iš The Evening Bulletin gr. 31 matyt, kad kor. Michael von Moschziker turi artimus ryšius su S. A. Gečiu ir Aušra Zerr; jis pateikė jų informaciją apie Kudirką ir apie Lietuvą, įdėjo jų nuotraukas. O lapkričio 28 demonstracijos aprašyme laikraštis pakartojo ne tik St. A. Gečio pareiškimus, bet ir atvykusios ta proga iš New Haveno dr. Elonos Vaisienės, kuri sakė: „Turkai lietuvių bėglių negražino, kodėl negalėjo leisti jūrininkui pasilikti pakrančių sargyba?“ Laikraštis paskelbė ir A. W. Novasaitis, J. V. Vaistybės „gynėjo“ pavaduotojo, pareiškimą, kad jis pasiuntęs laišką respublikonių senatorių vadui Hugh Scott (pridedamas, kad pats Novasaitis demonstracijoje nedalyvavo).

Iš spaudos matyt susimezgę šilti asmeniniai ryšiai. Kitur tų laišku su lietuviškom pavardėm pastebima mažiau. Bet pamaldų už Kudirką aprašyme pvz. Daily Journal Elizabeth pakartojo pareiškimus Antano Pociaus, Valentio

no Melinio ir dr. Jokūbo Stuko ir įdėjo jų nuotraukas.

Bostono spaudoje, kaip buvo minėta, paskelbti laišakai kun. Alberto J. Kontauto, Lietuvos vyčių dvasios vado, Mrs. Katrina Grigas, Raymond D. Ivaska, Antano Matjoškos, vietos bendruomenės pirmininko, dr. Elonos Vaisienės.

Connecticut spaudoje radom pavardes Jono Jasio, Juozo Balčiūno, New Britain bendruomenės vicepirmininko, Viliaus Bražėno.

Paterson News išidėjo Antano Masionio laišku; N. Y. Daily News A. Mažeikos; Pittsburgho spaudoje — N. Norkus, Gintautas A. Taoras, Clevelando — Juozas Stempuzis.

Tie mus pasiekusios spaudos laišakai rodo, kad paslankumo, aktyvumo čia yra parodę daugiausia bendruomenės veikėjai.

Gal būt, tų veikėjų kita darbų dalis yra visai nematoma, nes jais buvo įtaigojami amerikiečių veikėjai. Pvz., mus informavo, kad Connecticut bendruomenės valdybos prašymo dėka pasirodė kolumnisto John Chamberlain str. „The Lithuanian Dred Scott“, taip pat sen. Thurmondso paskelbtas pareiškimas ryšium su Kudirka apie komunizmo užmačias apskritai.

Galima teirautis ir apie mūsų diplomatinės tarnybos indėlį šiam reikalui. Lietuvių atstovas Washingtono J. Kajeckas lankėsi departamente lapkričio 25 rytą pas Doyle V. Martin, Baltijos skyriaus vedėją, o lapkričio 30 — pas Robert McKislen, rytų Europos kraštų direktoriaus pavaduotoją. Tapatyrė, žinia, tai, kas buvo ir prezidento paskelbta: apgailestavimą ir pažadą stengtis tokių incidentų išvengti.

Jau spaudoje laiškais pasisakė abudu generaliniai konsulai — dr. P. Daužvardis Chicago spaudoje, A. Simutis — Bostono.

Ivykiu istorija nebaigta rašyti. Jos stebėti ir rašyti ateina gaivališkai jaunesnioji karta.

KONGRESO NARIAI, KALBĖJĘ DEL KUDIRKOS

Simo Kudirkos išdavimas turėjo platų atgarsį JAV Kongreso Senate ir Atst. Rūmuose.

Senate gruodžio 1 kalbėjo sen. G. Allot (Colo.) ir pažymėjo, kad, Simą Kudirką išdavus, ne tik buvo pažeista Zenevos konvencija, bet ir JAV dvasia. Senatorius, norėdamas, kad kiti senatoriai susipažintų su padėtimi, jiems sutikus, pavedė Kongreso leidinį atspausdinti „The New York Times“ lapkričio 29 paskelbtą ilgą R. D. McFadden straipsnį. Sen. E. Kennedy (Mass.) tą pačią dieną stebėjosi, kiek daug JAV vyriausybės žmonių nesirūpina žmoniškumo klausimais. Jis prašė Kongreso leidinį paskelbti visą eilę svarbių raštų: jo paties, kaip pabėgėlių reikalams pakomisės pirmininko, laišku V. sekretoriui W. Rogers, Aga Khan, J. Tautų komisaro pabėgėlių reikalams, telegramą, įvairioms įstaigoms pabėgėlių klausimams raštus — telegramas.

Gruodžio 1 senat dar kalbėjo sen. E. J. Gurney (Fla.). Gruodžio 3 sen. T. J. Dodd (Conn.) pateikė rezoliuciją nr. 491 — ji persiūsta senato užsienio klausimų komisijai. Dodd, prieš rezoliuciją pateikdamas, pažymėjo: „JAV-bės gerbia azilio teisę ir apie tai turi būti aiškiai paskelbta visam pasauliui“. Rezoliucijoje JAV Senatas apgailestauja lapkričio 23 įvykio su Kudirka eiga, skatina prezidentą įvykdyti tyrinėjimus ir pabrėžia JAV įsipareigojimą ne tik gerbti politinės glosbos teisę, bet ir be sąlygų ateity palaikyti konvenciją pabėgėlių klausimu.

Gruodžio 3 dar kalbėjo sen. W. Proxmire (Wis.) — jis, šalia kitų reikalavimų, pasiūlė senatui ratifikuoti jo užsienio klausimų komisijos pateiktą genocido konvenciją. Sen. B. Bayh (Ind.) savo kalboje Kudirkos klausimu pašaipiai teigė, kad „mes sudarysime klausimui ištirti 50-ją ar 500-ją komisiją, ir po kelių mėnesių reikalas bus padėtas į archyvą...“ Jis pasiūlė, kad JAV ambasadorius J. Tautose Kudirkos išdavimo klausimą pasiūlytų J. Tautų Zmogaus teisių visumos susirinkimui gruodžio 10 (klausimas nebuvo iškeltas — E.). Senatorius, kitiems sutikus, „Congr. Record“ leidinį prašė atspausdinti „Washington Post“ gruodžio 3 paskelbtą vedamąjį „Simas“.

Sen. E. Kennedy (Mass.) senatė kalbėjo antrą kartą, gruodžio 7, patyręs apie Baltųjų Rūmų paskelbtus dokumentus Simo klausimu. Kennedy savo, senato ir visų lietuvių bei kitų pabėgėlių vardu pareiškė vilni, kad šis kraštas nesutės ateity savo istorijos, suteikdamas globą visiems tiems, kurie jos karštai trokšta.

Atstovų Rūmuose Kongrese keliolika atstovų kalbėjo lapkričio 30, grdž. 1 ir vėliau. Lapkričio 30 S. Kudirkos išdavimą griežtai smerkė atstovai John S. Monagan (Conn.), H. Keith (Mass.), Roman C. Pucinski (Illinois). Pucinski kalbėjo ypatingai karštai ir kreipėsi į Kongreso narių sąžinę. Jo žodžiais, ar ne tragiška, kai „mes savo vaikams pasakosime, kaip komunistų žvejų gauja įlipa į JV laivą ir barbarišku būdu sumušia savo igulos nari, ji išsigabena, gi mūsų pačių žmonės stovi ir stebi įvykį“.

Gruodžio 2 Kudirkos klausimu kalbėjo: J. J. Rooney (N. York), gruodžio 2 E. J. Koch (N.Y.), tą dieną Kongreso leidinį atspausdintas atstovo Ray J. Madden (Indiana) pareiškimas. Gruodžio 3 kalbėjo atst. M. Biaggi (N.Y.) — jis priminė, kad JAV nepripažįsta Baltijos valstybių užėmimo, ir stebėjosi, kad apie įvykį „Lietuvos charge d'affaires nebuvo net painformuotas“. At. J.D. Waggoner (Louisiana) tą dieną prašė paskelbti Kongreso leidinį „The Evening Star“ Washingtono idėta straipsnį „Simas ir geltonuodegės menės“.

Straipsny pažymėta, kad JV niekuomet nėra pripažinusios Baltijos kraštų užėmimo, kad Washingtono veikia tų valstybių pasiuntinybės, Juozas Kajeckas yra akredituotas Valst. departamente ir jo pavardė įrašyta diplomatų sąrašė. Tuo tarpu Kajeckas artimiausias tautybės atžilgiu asmuo Simui — JAV akyste, net nebūvo painformuotas apie įvykį. Atst. R. C. Pucinski (Ill.) gruodžio 3 kalbėjo antrą kartą, nurodęs į Rūmams jo iškeltą rezoliuciją. Prezidentas buvo prašomas kreiptis į Sovietų Sąjungą, prašant paleisti Simą Kudirką ir jo šeimą.

Gruodžio 4 Kongreso leidinį idėtas atst. Earl F. Landgrebe (Indiana) pareiškimas. Jis ir vėl ištais pakartojo jau minėtą Washingtono „Evening Star“ gruodžio 3 komentarą (jo

autorius — Smith Hempstone). Gruodžio 7 Kongreso leidinį dar paskelbti atstovų pareiškimai: William J. Scherle (Iowa) ir Harold D. Donohue (Mass.).

Senate gruodžio 9 Kudirkos išdavimo klausimu kalbėjo sen. C. L. Pell (R.I.). Gruodžio 10 jau trečią kartą kalbėjo sen. E. Kennedy (Mass.), įvykį priminęs ryšium su ta diena minėtomis Zmogaus teisėmis. Jis iškėlė Kongreso leidinį paskelbti W. R. Frye straipsnį, idėta gruodžio 6 d. „Baltimore Sun“. Čia iškelti Kudirkos ir Solženicino atvejai ir tai susieta su Zmogaus teisėmis.

Kongreso Atst. Rūmuose gruodžio 10 kalbėjo atst. Monagan (Conn.), gruodžio 11 atstovas Stratton.

Kelių Kongreso narių pareiškimai Kudirkos išdavimo klausimu dar paskelbti Congressional Record. Išdavęs pasmerkė gruodžio 8 J. G. Minish (N. J.), prijungęs V. Melinio ir Catherine M. Duffy laiškus. Gruodžio 10 paskelbtas Robert Taft, Jr. (Ohio), naujojo atstovo, pareiškimas — jis priminė 6 milijonų pavergtų Baltijos kraštų gyventojų padėtį ir jai pavaizduoti prijungė „Wall Street Journal“ gruodžio 9 idėta Felix Kessler straipsnį apie Baltijos valstybių diplomatus Londone. Atst. Hastings Keith (Mass.) gruodžio 10 džiaugėsi, kad Kudirkos įvykio tyrinėjimus pradėjo A. Rūmų užsienio reikalų pakomisė ir Prekybos laivyno bei žvejybos komitetas. Jis paklausė: kuria kryptimi eina kraštas? „Ne, nei krašto sąžinė, nei Kongresas šį kartą negalės nurimti“ — teigė Keith. Jis ištais pateikė latvio Roberto Briezės liudijimą Atst. Rūmų apklausinėjimuose. (Elta)

— Bethlehem Steel pakėie kainas 12 prc. statybiniam plienui, bet prez. Nixonas pradėjo kampaniją už sugrįžimą prie senos kainos. Prezidentai Kennedy ir Johnson tą būdą savo laiku praktikavo, ir jiems tais pasisekdavo. Prez. Nixonas pagrasino duosią leidimą padidinti plieno įvežimą iš užsienio.

— Kongresas paskyrė 382 mil. dol. gyventojų praeaugliui kontroliuoti. Toji suma padengs trejų metų veiklą, kuriai tvarkyti steigama federalinė įstaiga.

Filmuoja televizijai surengtose demonstracijose prie Sovietų pasiuntinybės prie JT. Demonstracijas sausio 9 surengė susidaręs motinų komitetas Kudirkos reikalui. Nuotr. V. Maželio

SPARTA — Rašomos mašinėles (v. kalbomis, radio, spalv. TV, complete), ju. biznlo mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesojuatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731, Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorko, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421, VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Firmos rūšies lietuviškas maistas priemama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūvams. Pristatom į namus liet. sidlandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsu artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, spalvotos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Uželkite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — „Music of Lithuania“ — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dr. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezyz, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 85.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. artradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHLL 1430 kil. Medford, Mass., tel. 552-2754.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop
107-04, Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

— Gėlės įvairiom progom —

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK CHICAGO

LITAS
INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629
Tel. 312-476-2242

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpanius ir korespondencijas redakcija taso savo nuofira. Nenaudoti stralpaniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pastraikyti stralpaniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Bostono kunigų senatas dėl Kudirkos

Lietuvio jūrininko išdavimo apžvalgą pabaigai tebus suminėtas dar vienas atsiliepimas— Bostono arkivyskupijos kunigų senato.

Tos rūšies atsiliepimai seniai buvo laukiami. Bet lig šiol gautoji spauda apie tokius neužsiminė. Neuzsiminė ne apie šį Bostono arkivyskupijos senato pasisakymą, kuris buvo jau prieš mėnesį, gruodžio 18; ir mus jis pasiekė tik dabar iš "Impart, A. Newsletter for Priests of the Archdiocese of Boston" (A.K. dėka).

Bostono kunigų senato nutarimas svarus tuo, kad sulaužė organizuotų kolektyvų tylą ir paskatino kunigus prašnekti į Baltuosius Rūmus, Kongresą, darbo bei transporto atstovus. Prašnekti vardan Amerikos tradicijos pagerbimo, vardan tarptautiniam sutartim išpareigoto žmoniškumo, vardan II Vatikano susirinkimo pabrėžtos asmens vertės, kuri turi būti vertinama aukščiau už komercinius interesus.

Senato 40 narių vieningai priėmė nutarimą.

Dėl nutarimo moralinės vertės, dėl jame tiksliai ir taikliai susakytos Lietuvos ir jūrininko tarptautinės padėties čia duodama išsiai jo laisvą vertimą.

★

Atsižvelgiant į tai, kad lietuviui jūrininkui iš sovietinio laivo buvo atsakyta politinis azylis J. V. pakrančių sargybos laive Vigilant lapkr. 23;

atsižvelgiant į tai, kad Sovietų jūrininkam buvo leista įeiti į J.V. pakrančių sargybos laivą Vigilant ir tą jūrininką žiauriai mušti akivaizdoje amerikiečių karininkų ir igulos narių

Amerikos laive Amerikos vandenys ir prievarta jį grąžinti į sovietinį laivą;

atsižvelgiant į tai, kad šis veiksmai pažeidžia ne tik tarptautinį susitarimą, bet ir pagrindines asmens teises šio jūrininko, kuris yra pilietis Lietuvos — krašto, kurio karinė okupacija, Sovietų įvykdyta, niekadoms nebuvo J. V. vyriausybės formaliai pripažinta;

atsižvelgiant į tai, kad II Vatikano susirinkimas savo konstitucijoje apie "Bažnyčią ir modernųjį pasaulį" patvirtina "didžią žmogaus, kaip asmens, vertę, nes jis yra aukščiau už visus daktus ir jo teisės bei pareigos yra visuotinės ir nepažeidžiamos" (26), ir toliau pareiškia, kad

"mūsų laikais ypatinga pareiga saisto mus tapt absoliučiai kiekvieno asmens kaimynu, veikliai padedančiu jam, kai jis atsiduria mūsų kelyje, ar jis būtų senas visų apleistas asmuo, ar užsienietis darbininkas, neteisingai žiūrimas iš aukšto, ar bėglys..." (27).

Tebūnie tad nutarta, kad Bostono arkivyskupijos kunigai būtų paskatinti rašyti senato ir individualių asmenų vardu Jungtinių Valstybių prezidentui, mūsų senatoriams, sekretoriam, darbo bei transporto atstovam, idant būtų apgailestautas pagrindinių žmogaus teisių pažeidimas, atsisakant suteikti politinį azyli, priminti moraliniai žmogaus vertės principai ir jo pirmumas prieš komercinius interesus; pakartotinais pasisakymu už Amerikos ilgametę tradiciją kviešti ir jos krantus prispaustą bei persekiojamą ir suteikti politinį azyli tiem, kurie jo siekia.

Jėgų telkimas Lietuvos laisvės reikalui

Sutrumpinta Algimanto Gečio kalba, pasakyta Vliko seime gruodžio 5 Chicagoje

Pavergtiems lietuviams kovojant už tautos išlikimą, mums, išsiviams, yra skirta pareiga vesti kovą už mūsų tautos teisę savarankiškai tvarkytis savo valstybėje. Šis tautai valstybingumo siekimas ir yra priežastis šios Vliko sesijos, siekiančios nusmaigstyti gaires išsivijos politinei veiklai. Gvilendamas pateiktą temą "Jėgų telkimas Lietuvos laisvei", tad ir bandysiu tas ateities gaires pasiūlyti. Gilinsiuos į platesnį visuomenės užgažavimą, naujos veiklos metodikos išdirbimą, laisvinimo veiklos testinumo užtikrinimą, planavimo reikalingumą ir būtinumą veiksniams išlaikyti ne vien politinį, bet ir moralinį autoritetą tremties visuomenėje.

Tebūnie pateikti siūlymai ar pareikšta kritika priimta ne kaip noras pažeminti veiksnius ar jų vadovus, bet kaip konstruktyvus patarimai laisvės kovai, kurioje dalyvauja beveik be išimties visa tauta ir visa išsivija.

TESTINUMO UŽTIKRINIMAS
Viena iš opiausių problemų mūsų laisvinimo veiksniams yra ir bus testinumo užtikrinimas. Diplomatu stokes krizę išgyvena mūsų diplomatinė tarnyba, graso ji tiek Vlikui, tiek Altai, nors čia su teisiškomis

klūtimis, kiek tai liečia narių papildymą, nesuduriama. Yra tačiau aišku, kad laikui bėgant vienintelis galimas sprendimas siekiant išlaikyti šiu dviejų veiksmų testinumą ir užtikrinti jų darbingumą bus įtraukimas laisvinimo darban jau šioje šalyje subrendusios ir mokslus ėjusios jauniosios kartos. Šis jauniosios kartos įtraukimas būtų gal ir neper-sunkiausiai įvykdomas — sąmoningo akademinio jaunimo turime apšiai — jei Vlike ir Altoj nesudurtume su sroviniu priklausomumo prievole. Nelaimingu sutapimu, dabarties srovinio priklausomumo privalumas norint dalyvauti organizuotoj laisvinimo veikloj, kertasi, veiksnij nenaudai, su jaunimo tarpe vyraujančiu priešsroviniu nusistatymu.

Nesant vilties, kad jauniosios kartos nusistatymas šiuo reikalu keistusi, belieka veiksniams reformos keliu ieškoti būdų sroviškumą mažinti apsi-jungiant i dvi ar tris ideologines pažūras visuomenėje atstovaujancius sąjūdžius, ir eventualiai pereiti prie pasi-

telkimo laisvinimo darbu tinkančių dinamiškų visuomenininkų, nekreipiant dėmesio į srovinę reprezentaciją ar aritmetiką.

UZNUGARIO REIKALINGUMAS

Sutinku, jog šis pasiūlymas yra drastiškas. Nesu pamišęs, jog Vliko veikla remiasi tautos suteiktas įgaliojimas ir kad siūlymas atsakyti organizacinėje struktūroje bazuotis 15-ka politinių sąjūdžių yra radikalus ir užgaunantis. Teisingi būtmėt mane apkalindami, jog savo siūlymu pažeidžiu tuos įgaliojimus ir teisiškai pavėrčiu Vliką laisvojo pasaulio išsiviams bazuotu veiksmu. Esu tačiau isitiškinas, kad šiuo metu, kada tuos tautos įgaliojimus nelabai turime progos ir reikalo rodyti, kenčiantis tauta Vliką i-pareigoja ne po tradicijos šydu slėptis, bet siekti organizacinės struktūros ir veiklos formų, kurios jo veiklą sustiprintų ir padarytu jautresnę tarptautiniams įvykiams. Dabartinė Vliko struktūra tragika nėra ta, kad kai kurie sąjūdžiai narimo mokesčio neužsimoka, bet ta, kad, su keliomis išimtimis, tie sąjūdžiai neturi užnugario

sugebėjusios atkreipti amerikiečių dėmesį.

Logiškiausias veiksmingo užnugario problemos išsprendimas būtų koordinuotas Lietuvos Bendruomenės apylinkių vienetų panaudojimas laisvinimo darbu. Negalime toliau nuošalyje palikti mūsų gausiausios, judriausios, geriausiai organizuotos organizacijos, apribojant ją kultūrinio darbo sritimi. Lietuvių Bendruomenė, kurios pastangomis susilaukėme JAV Kongreso Rezoliucijos, visos eilės veiklų jubiliejinių metų komitetų ar produktivos LB informacijos komisijos, laisvinimo darbe negali būti ignoruojama. Nedelsiant siūlau veiksniams ieškoti susitarimo su LB vadovybe — tikslu prie apylinkės valdybų steigti LB žinioje veikiančius politinius vienetus. Šių vienetų tikslas ir būtų rūpintis politiniu darbu savo vietovėse ir turėtų pasireikšti amerikiečių politikų įtaigojimu imtis žygių Lietuvos reikalui, amerikiečių spaudos, radijo ir televizijos informavimu, protestų rengimu ir t. t. Turint šiuos lokalinius politinius vienetus, Vliko leidžiamas Eltos biuletėnis susilauktų tinkamesnio dėmesio su juo asmeniškai supažindinus amerikiečių spaudos redaktorių. Reikalui esant, su demonstracijomis galėtume išeiti 70-tyje JAV vietovių (Toks šiuo metu yra LB apylinkių skaičius). Jaunesniajai kartai vis aktyviau jungiantis į LB gretas, ilgainiui iš šių lokalinių politinių vienetų Vlikui ir Altai ateitų tiesioginiai darbininkai. Su jauniosios kartos išjungimu užtikrinant ir šiu dviejų didžiai nusipelnusių laisvinimo veiksmų veiklos testinumą.

(Bus daugiau)

— Dr. Vidmantas ir Nijolė Raišiai, jauniosios kartos šeima, nepernesiausiai įsikūrus. Levittown, N. J., Simo Kudirkos reikalui parašė 17 laišku JAV kongreso nariam ir Coast Guard pareigūnais. Iš visų susilaukta atsakymo; kai kurie kongresmanai ir senatoriai atsiuntė ir Congressional Record su išspausdintais savo pasisakymais. Taip pat Bucks County Courier Times, 1970 gruodžio 2, yra išspausdinęs N. Raišienės laišką redakcijai; kur sukurtuotas Coast Guard elgesys.

Demonstracijose prie Sovietų pasiuntinybės prie JT nešami plakatai su Simo Kudirkos atvaizdu. Demonstracijos surengė susidaręs specialus Motinų komitetas iš duoto jūrininko reikalui. Demonstracijos buvo sausio 9. Nuotr. V. Mazielo

**MIKALOUJUS KATKŪS
BALANOS GADYNĖ**

(55)
Kas per diena diedelio vežiojimo buvo stabmeldijoje, kad ji supuolė su krikščioniškąja pelenija?

Užgavėnės visi ūžia, čiudijasi, o mažiukai su savo juokdaru diedeliu laukia rytojaus.

Pavasario pradžią šventė ir pažymėjo apeigomis ne vieni lietuviai, bet visos gentys ir visos tautos. Priimdamos krikščionybę, negalėjo visai užmiršti ir atsakyti nuo tų apeigų ir suderino jas su krikščioniškosios gavenios pradžia.

Ziema su savo pasilinksmimais ir valgiais jau pasibaigė ir prasidėjo visai kas kita, būtent, tyla ir susilaikymas. Tas pat darosi ir ore: gavenios pradžioje šalčiai retėja, atdėriai tankėja ir dien po dien paleidžia. Pelenijai išaušus, ar ji ankstyba, ar vėlyba pagal mėnesius ir dienas, sveikiname pirmąją pavasario dieną. Tą dieną važiuoja per kaimą "diedelis". Eime jo pažūrėti.

Paimta sena pavaža, ant vieno jos stipino užmautas teki-

nis. Tekinis neduoda stovėti pavažai, jis svyra į šalį, kol stukas pasiekia žemę. Taip visas sustatymas palieka pasiviręs Traukiant pavažą už virvės, pavaža slenka, o tekinis sukasi, nes jo stukas, siekdamas žemę, turi sukstis, negali šliaužti, lygiai taip, kaip ratų tekinis bevažiuojant, ne šliaužia, bet sukasi. Aplink stebulę sustatyti ir priraišyti keli pagaliukai pusantro metro ilgumo: ant tų pagaliukų parėdytas "diedelis".

Tas "diedelis" su žiemine kempure, su prasčiausia ruda sermėga, virve susijuosęs, rankas išskėtęs; prie rankų jam kabso ant virvelių pakabinti pagaliukai, kiekvienoje rankoje po pagaliuką. Provėžos, kauprelės, nelygumai kelio verčia visą padarą kraipyti tai į vieną, tai į kitą pusę. Vežamas "diedelis" sukasi, svyruoja, vartosi ir pagaliukais makaruoja: susidaro juokingas reginys.

"Diedelis" tankiai genda. Reikia sustoti ir pataisyti. Pataisius vėl veža ir bėga krykštaudami. Pervaziavę visą kaimą ir

sugrįžę, vaikai veža "diedelį", iš kur paėmė. Jo buveinė esti pas koki įlaidų ūkininką ant tvarto. Čia jį nurdo arba palieka aprėdytą kitiems metams.

Tie vaikiukai atbuvo senų seniausias tautinės tikybos apeiga, atbuvo nežiniomis, nesuvokdami prasmės savo žaislo. O žaislas reikšmingas: čia sujungtu du gaivalu, būtent, rogės ir ratai, žimos ir vasaros pavažavimai. Pirmą gavenios diena iš tikro tinkamiausias laikas pažymėti linkimui žimos ir vasarą. Net ir atskiras žmogus pelenijoje pasijunta lyg jau žiemą praleidęs, stovjis priešakyje vasaros. Žiemą visi kelia su tamsa, o pelenija pirmutinė diena, kada visi kelia išaušus, lyg vasarą. Atsikėlus pirmutinė mintis: "Siandien jau gavenia, o jos gale — Velykos. Eismė basi į bažnyčią."

Siandyktis skaitytojas gal apsakytų jausmų neturi, jam pelenija — ne pelenija, gavenia — ne gavenia, kad jis neįsūcia griežto minimų laikų skirtumo. Užgavėnėse jau ne devynis sykius valgo, pelenijoje jau dantų neplauna, "diedelio" nevežioja ir gavenios negavi. Dabar žmonės apledo andainykštį būvi, ieško ir tveria naujas pramogas, ugdo kitus pomėgius.

51. GAVENIOS VALGIAI
Gaveniai užėjus, šeimini-

kėms rūpi tiecti atitinkamų valgių, būtent: kisielių, gruce, garstyčninką, kanapių aliejų, avižienes ir miežienes kruopas. Rūpestinga šeimyna turi iš vasaros pasitiekusi suverdančių žirnių, pupų, džiovintų baravykų, sūdytų ruduokių, raugintų agurkų, džiovintų grūšių, miškinio obuoliukų ir kitų dalykų. Taip pasiruošę, be baimės stoji ir eilę keturių dešimtų šešių dienų nuolatinio pasninko.

Juk šią gadynę kisielius mažai vartojamas, ne vienas skaitytojas žino jį tik iš vardo. Norint pavalgyti kisieliaus, reikia avižas krosnyje gerai sudžiovinti ir smulkiai sumalti. Miltai labiau panašūs į pelus, ne į miltus: vienos ašakos tematyti. Tokių miltų pripila puodą, užpila karštu vandeniu ir įkiša į juos duonos plutą, vadinasi, užraugia. Kisielių užraugia vakare, pastato šiltoje vietoje, kaip va, ant pryžiedos, prie krosnies angos. Rytą jau jis įrūgęs. Duona paduoda savo raugą, mišinys įrūgsta smarki savo skoniu ir kvapia rūgštimi. Šeiminiškė tada ima riekučiom ašakas ir išspaudžia iš jų skystimą. Ant išspausių ašakų užpila tyro vandens ir vėl sunkia. Abi sunki sumaišo ir daiktą — ir gauna baltą kaip pienas skystimą. Pasilikusios ašakos niekam kitam nederą, tik karvėms sušerti, net kiauulės į jas nežūri. Baltą

skystimą verda. Jis užviręs pavirsta į skystą tyrę, kuri ataugšus sutirštėja, ir pasidaro kisielis — švelnus, lyg iš pikliavotų miltų, rūgštus sausos dienos valgis.

Padaryti grucei ima džiovintų po krosnimi miežių ir grūda piestoje, kad nusivalytų nuo miežių ašakos. Kad greičiau nusigrūstų, ant sausų miežių įpiestą pila vandens, o dar geriau dėti sužiedėjusio sniego; nuo to ašaka atmirksta ir greičiau nueina; patsai grūdas dar nesugeba atmirkti, palieka kietas ir dėl to greičiau valosi.

Grūsti gruce darbas sunkus: du vyrų sustoja prie piestos ir sutardami muša grūdus. Davę davę palista ir sudeka piestas. Tada mergaitė nunekvoja nusilpusias nuo miežių ašakas, supila grūdus atgal pieston, prideda sniego, ir vyrai stoji mušti. Kaktos kaista, piestai keičiasi iš dešinės į kairę, iš kairės į dešinę, kol galų gale darbininkai šaukia šeiminiškė žūūrėti, bene jau gana. Ta priėjusi sprendžia apie gruce iš vyrų nuovargio: jei mato visai suvargusius ir vakarienė jau išvirta, tai ir grucei gana; jei ki-taip, tai dar — grūskiti. Gruce juo daugiau grūsta, juo geresnė. Iš sykio daugiau nenugrūda kaip gorčių, o užtenka jo bent dešimčiai virimui.

Gruce verda su žirniais, bal-

taisiais arba širviais, jei šie pastarieji yra suverda. Išvirta gruce — valgis su skystimu, žirniais ir nukriuštais miežiais, kurie, išvirę ir išbrinkę, savo skoniu panašūs į ryžines kruopas. Dar geriau, jei dėl kvapo įbiūda įvarvinti keli lašai aliejaus arba įleista viena silkė. Valgant reikia atidėti daug laiko, nes reikia sugaudyti ir sukramtyti kiekvieną žirni, kiekvieną grucės grūdėlį. Prieš gruce — mesk į šalį visokį mėsiedžio valgymą.

Taja pačia piesta muša ir aliejų iš kanapgrūdžių. Šiam reikalui kanapgrūdžius išdžiovina piestoje, stambiai sumala girnose ir, neskirdami žievių, pila į piestą. Piestoje muša ilgai. Darbas nuobodus, reikalauja daug sveikatos; muša, kol ima tikšti aliejus. Tada sukrečia į miltinį maišelį ir išspaudžia aliejų spautukais, kokius kas imano.

Atsitiko, kad mūsų gryčioje dirbo naują piestą. Atnešė storą, labai šakotą eglinę kaladę, aukštumo kaip žmogui ligi juostai. Ant tos kaladės viršaus, kaip ant staliuko, pripylė krūvą žėruojančių anglių, taip ir paliko stovėti. Anglys bedegdamos pamažėliu nuskeno į kaladę ir išgeso, palikdamos kaladėje duobę, į apačią susmailintą. Toliau kraštus ir šonus duobės išgramdo, išdailina, įmuša

į dugną du tris kampuotus akmeniuokus, ir vidurys piestos atbaigta. Iš lauko padarė taip, kad piesta per vidurį būtų susmaugta, o apačioje liktų plati, kaip buvusi, kad geriau stovėtų. Tada piesta jau visai patiekta. Ažuolo gabalas, kuriuo muša grūdus piestoje, vadinasi piesta. Jis per vidurį susiaurintas, kad galima būtų apkabinti delnu. Mušimui tinka abudu galu. Kad mušimas būtų sėkmingesnis, galuose prikalinėta smulkii vinių. Galima manyti, kad žmogus, kolei nežinojo pieno, kolei pasigaudavo akmeninio peilio ir kirvio, tada tiekė sau rakandus ir dubinėlius taip, kaip dabar tiekiamos piestos, būtent, su ugnimi ir degančiomis anglimis.

Garstyčninkui dirbti paima sieką rugių ir sudaigina, kai sudygusius išdžiovina — gauna tris gorčius salyklo. Garstyčninko negalima dirbti daugiau kaip iš gorčiaus, nes jis dirbamas ir laikomas moliniuose puoduose. Taigi iš sieko rugių dirbdavo tris garstyčninkus. Tiek ir reikėjo visai gaveniai. Paima gorčių salyklo, gerai išdžiovinę sumala, juo smulkiau, juo geriau. Iš tų miltų molinajame puode ką tik iškūrentoje krosnyje kepa tyrę. Tą tyrę vadindavome degtiene. Ji labai saldi.

(Bus daugiau)

KALĖDOS SAARO KRAŠTE VOKIETIJOJE

Siemet Vokietijos Saaro krašto lietuviai, — kaip jau kelinti metai, — atšventė Kristaus gimimo šventę kartu su savo vaikūčiais. Saaro krašte Vokietijoje lietuvių atsirado tik prieš dešimt-vieniulika metų. Tai beveik visi pokariniai atvykėliai, kai kurie truputį vokiškos kilmės ar mišrios šeimos, bet šiaip reikiama gana aktyviai lietuviškame gyvenime.

Ir siemet šio krašto lietuviai susirinko maždaug vidury apylinkės, kuri apima apie 50 km spindulį; susirinko Prancūzijos pasieny, Beumaraais katalikų jaunimo namuose. Tai buvo gruodžio 27.

CHICAGOJE MINIMA OPEROS SUKAKTIS

Lietuvos valstybinės operos ir baleto 50 metų sukaktis minėjimas rengiamas Chicagoje sausio 30. Tos dienos vakarą bus atidaryta paroda Jaunimo centre, gi kita diena bus pamaldos jėzuitų koplyčioje, paskui — akademija ir vakare banketas.

Parodai eksponatų surinkta gana daug. Iš baleto solistės Babuškinaitės — Vasiliauskiene gauta 35 nuotraukos, iš baleto solistės Orentienės, iš Kanados, ir iš jos vyro operos solisto, iš baleto solistės Tamaros Danilevičienės gauta visa eilė nuotraukų. Nuotraukų atsiuntė operos solistės Alodija Dičiūtė-Trečiokienė, E. Kardelienė, ji pažadėjo ir pati dalyvauti.

Dar neatsiliepė iki šiol esą šiame krašte orkestro dalyviai. Prašomi ir jie atsiųsti nuotraukų ir dalyvauti pačiame minėjime.

Nuotraukas perfotografuoja ir padidina inž. E. Jesiūnas. Eksponatus parodai paruošia sol. S. Adomaitienė ir sol. A. Sprindys, baleto solistė Irena Sprindienė. Meninę parodos dalį sutvarkyti pakviestas dail. P. Kaupas. Eksponatai bus išstatyti stiklinėse dėžėse, kaip kad yra išstatoma bibliotekų, pašto ženklų parodose.

Leidiny apie Lietuvos Universitetą

Lietuvių Profesorų Draugija Amerikoje praneša, kad 1971 m. pradžioj išleis didelį (apie 750 psl.) veikalą "Lietuvos Universitetas". Veikalas apims Lietuvos aukštosios mokyklos istoriją nuo 1579 iki 1944 metų.

Sio veikalų redakcinės komisijos pirmininku yra vysk. Vincentas Bizgys, redaktoriaus Pranas Čepėnas, o kalbą lygino prof. Petras Jonikas.

Lietuvių visuomenė, o ypač Lietuvos universitetų auklėtiniai ir kiti akademikai, maloniai prašomi šią knygą iš anksto užsiprenumeruoti, kad leidėjas galėtų bent apytikriai žinoti, kiek šio leidinio egzempliorių spausdinti. Spausdintųjų egzempliorių skaičius svarbu numatyti iš anksto dėl to, kad knygą yra didelė ir jos išleidimas yra brangus. Knygos tiražas bus ribotas ir nustatytas, atsižvelgiant į prenumeratorių skaičių.

Tam tikrą "Lietuvos Universiteto" knygų skaičių teks nemokamai išsiuntinėti įvairiom mokslo įstaigom bei bibliote-

Svečių atvyko net iš Kaiserslautern apylinkės su kun. Liubinu priešaky. Kun. B. Liubinas rūpinasi ir šios apylinkės lietuvių katalikų dvasiniais reikalais.

Šventė atidarė ją suorganizavęs tos apylinkės pirmininkas mokyti. Palavinskas. Jis paprašė lietuvių kapelioną kun. B. Liubiną ir vietos vokiečių parapijos kleboną kun. Horbach pasakyti kelias šventei pritaikytas mintis, po to vaikai, susispietę viename salės kampe prie kalėdiškai papuoštos eglutės, sugiedojo "Tyli naktis..." O po to scenoje įvažiavo kalėdinėmis dovanomis vežinas "Kalėdų senis" (V. Pacas).

Saaro krašto lietuviai Vokietijoje kasmet bendrai surengia Kalėdų eglutę su žaidimais, Kalėdų senelio dovanom

Vasario 16 gim. bendrabučio statyba

Vienintelė laisvajame pasaulyje lietuvių gimnazija jau 20 metų moko ir auklėja lietuvišką jaunimą iš Vokietijos, kitų Europos kraštų ir pastaraisiais metais net JAV. Kad ji galėtų savo uždavinį ir toliau atlikti, reikalinga pastatyti naują bendrabutį.

Romuva su žemės sklypu, gimnazijos pastatu ir naujai statomam bendrabučiu tarna visam lietuviškam jaunimui ir apskritai lietuvių kultūriniam

Vaikai dovanas tegavo tik arba pasakydami po eilėraščių, o jei kuris jį pamiršo — pirma gavo "beržinės košės" nuo paties senio, o tik paskui senio širdžiai suminkštėjus, dovanų krepšelį.

Vaikai dar ilgai linksminosi kartu su savo tėveliais, kurie vaišinosi karštom dešrelėm, kalėdiniais sausainiais, gurkšnojimo limonadą, alutį. Pasivažiavo visi skaniai ir kiek kam patiko.

Išsiskirstėme, palinkėdami vieni kitiems daug laimės, o vaikai — dėkodami Balfui už paramą.

R. Palavinskas

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

AR PADETIS TOKIA BEVILTISKA?

Klausimas

Mano uošvis buvo sudaręs testamentą, kai aš dar buvau neištekėjusi už savo vyro, t. y. jo sūnaus. Pagal tą testamentą, tam tikras turtas buvo užrašytas trim sūnum, iš kurių vienas buvo mano vyras. Buvo dar dvi mergaitės, bet jos manau, kad savo nusiraminiui Tamstai privalėtum pasitarti su vietiniu advokatu, kuris nuneis į teismą, patikrins dokumentus ir Tamstą užtikrins, kad viskas tvarkoje. Tamstai Vyru mirus, aš daug kartų sakiau savo uošviui, kad reikėtų testamentą perrašyti ir vyrui skirtą dalį užrašyti man ir mano dviem vaikams. Vis žadėjo tuo reikalu pasitarti su savo advokatu, bet vis atidėjo, o dabar jau per vėlu.

Svainiai sako, kad jie sutinka tam tikrą mažą dalį duoti mano vaikams, bet man nieko neduosia, nes man nepriklausa.

Testamentas yra teisme. Kolkas reikalauja dar neužbaigti. Galvojau pasiimti advokatą, bet nenoriu užsikrauti nereikalingos naštos, nes vaikai eina mokslus, aš pati dirbu, ir to cento vis trūksta. Atrodo, kad mes greičiausiai turėsime pasitenkinti tuo, ką mum svainiai iš geros valios primes. Tai buvo taip lengva sutvarkyti, uošviui gyvam esant, o dabar jie jau yra ponai, ir mes turime apie juos šokinėti.

Uošvienė mirė prieš 14 metų. Taigi ir jos dalis teks tiems vaikams, kurie paveldėjo turtą, o ne mano vaikams. Svainiai man sako, kad ir jų vaikai nieko nepaveldi, tai kodėl mano turėtų paveldėti. Jiem patiem priklausas paveldėjimas kaip sūnum, o vaikišiam nieko nepriklausa, nes jiem nieko nebuvė užrašyta.

Ar yra prasmės man leisti pinigų advokatui samdyti tokioj beviltiškoj padėty? Esu lietuvaite, atvykusi į Ameriką su tėvais 1922 metais. Prašau man patarti.

Našlė, Massachusetts

Savo aukas siųskite per Balfą, Kanados LB šalpos fondą (Aukotojams sumažinami mokesčiai — Tax deductible) arba tiesiog Vasario 16 gimnazijai, pažymint "statybos fondui". Litauisches Gymnasium, 684 Lampertheim-Huettenfeld, Romuva, W. Germany.

Nėra jokios abejonės, kad mirusio sūnaus ar dukters vaikai yra įpėdiniai (heirs at law); jiem turi būti bendra tvarka pranešama, kas ir kada buvo paskirtas testamentu vykdytoju (executor). Vadinamasis "petition for probate", kuris pristatomas teismui kartu su

pačiu testamentu, privalo nurodyti (to list) visų įpėdinių (next of kin) vardus, pavardes ir giminytės laipsnį. Man sunku tikėti, kad vykdytojas ir jo advokatas neįtrauktų į tą sąrašą Tamstos vaikų. Tamstos vaikai "atstovauja" savo mirusiam tėvui.

Man atrodo, kad Tamstos svainiai Tamstą tik erzina, ir manau, kad savo nusiraminiui Tamstai privalėtum pasitarti su vietiniu advokatu, kuris nuneis į teismą, patikrins dokumentus ir Tamstą užtikrins, kad viskas tvarkoje. Tamstai turėtų labai mažai atsieiti, nes reikalas yra aiškus ir jokių problemų nebus.

Nesvarbu, kad testamentas buvo sudarytas 1932 metais. Tamstos vaikai gaus savo tėvo dalį "by right of representation". Atsiet, Tamstos vaikai pasidalins lygiomis savo tėvo trečdali (kadangi Tamstai sakai, kad tam tikras turtas buvo užrašytas testatoriaus trim sūnum)

Tamstos vaikai gaus savo dalį pagal įstatymus, o ne svainių "loską". Jiem priklauso lygiai tiek, kiek priklausytų jų tėvui, jeigu jis būtų gyvas. Zinoma, kitiems vaikišiam nieko neteks iš Tamstos uošvio palikimo, jei testamente nėra specifinio pareiškimo, kad jie ką nors paveldi. Kitų vaikiškių tėvai yra gyvi ir todėl jie patys paveldi, o ne jų vaikai.

ATSIŪSTA PAMINETI

Bronius Budriūnas—LIETUVIO GIESMĖ, mišriam chorui, premijuota P.L.B. V-bos tautinių giesmių konkurse. Išleido JAV LB Kultūros Fondas, leidinys nr.47. Giesmės tekstas — poeto Mykoloičio-Putino. Gaidų yra 6 puslapiai, kaina 50 ct.

Bronys Raila — VERMES IR VERPETAI, akimirksnių kronikos (3), Broniaus ir Antanios Budgino leidinys. Viršelis dail. Kosto Jezerskio, 350 psl., kaina — 5 dol.

I fled Him, down the nights and down the days — by Francis Thompson with photographic commentary by Algimantas Kezys, S. J. Išleido Loyolos universitetas Chicagoj, 128 psl. kaina — 3.35 dol.

Lietuviai kunigai 1966 metais, parušė Kęstutis Zemaitis, viršelis Algirdo P. Muliolio. Išleido Jaunimo Žygio už tikėjimo laisvę komitetas, 20 psl.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Kipras Petrauskas dainuoja: Saulėle raudona, Prapuoliau, motule, Du broliukai kunigai, Ant marių krantelio, Oi kas sodai do sodeliai, Tris dienas, tris naktis, Dul dul dūdelė, Metų dvidešimt turis. Operų arijos: The Jewess, Eugene Onegin, The Queen of Spades (Tchajkovsky), La Traviata ir Rigoletto (Verdi), Tosca (Puccini). Mono, galima groti ir stereo, kaina 7 dol. Persiuntimui pridama 50 c.

Aldona Stempuzis, su Stuttgarto simfonijos orkestru, vad. D. Lapinskui, dainuoja: (Carment-Bizet) Habanera, Seguidilla ir Carreau Pique; (Il Trovatore, Don Carlo — Verdi) Stride la vampa ir O don fatale; (Samson et Dalila — Saint Saens) Amour viens aider ir Mon coeur s'ouvre a ta voix (Orfeo — Glueck) Che faro senza Euridice ir (Il barbiere di Siviglia — Rossini) Una voce poco fa. Stereo galima vartoti ir mono, kaina 6 dol.

Pilėnai, Vytauto Klovos keturių veiksnių lietuviška opera. Albumas iš 3 ilgo grojimo plokštelių. Dainuoja Vilniaus operos solistai ir choras. Kaštavo 12 dol., dabar su persiuntimu — 8 dol. Graži dovana visokiom progom. Teliko tik keiolika albumų. Gaunama Darbininko administracijoje.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Muzikos rinkinys 27, įdainuota: Griuvėsių gėlė, Gieda gaideliai, Dru lia, dru lia, Vai nekukuok, Pas močiutę augau, Našlaitės kapas, Gražus miško būdas, Kai mes augom du broliukai ir Sėdžiu po langeliu. Dainuoja Pupų dėdė ir dėdėnė, V. Volteraitė ir S. Grauzinis. Kaina 5 dol.

Muzikos rinkinys 28, įdainuota: Karo muziejaus vėliavos nuleidimas I ir II dalis, Ko vėjai pučia, Kur lygūs laukai, Marš, marš kareivėliai, Senas kanklininkas, Saulėta diena, Išgėriau septynias, Šią naktelę per naktelę, Sutems tamsi naktuzėlė, Geležinio vilko maršas, Vaidilos malda ir Mano svajonė. Dainuoja A. Sabaniauskas, S. Grauzinis, J. Petrauskas, V. Dineika ir karo mokyklos choras. Kaina 5 dol.

A. Sabaniausko šokių muzikos rinkinys 26. Septintame rojuje, Mūsų susitikimas, Sutemų daina, Luna — mėnulis, Marytė mėlynakė, Tik tau. Rio Rita, Jaunystės meilė, Ta naktis, Nakties serenada, Aldona, Aldona, Kodėl neatėjai ir Ei, tu, mergyte. Kaina 5 dol.

A. Dvariono šokių muzikos rinkinys 25. Sappas, Gyvenimas, Ispanų valsas, Tik man tu priklausai, Liūdna man be tavęs, Daina padės gyventi, Bučkis, Sirdie, Skraidio garsai, Skrenda naktis, Paskutinis sekmandienis ir Turiu dvi merginas. Kaina 5 dol.

Mano Lietuvos prisiminimai. Sol. Lionės Juodytės įdainuota pritariant gitarai: Lietuva brangi, Karvelėli mėlynasis. Ne pušis vaitoja, Eikš čionai mergaitė, Syk bernelį pamačiau. Našlaitė, Praslinko auksinės dienelės, Jį lydėsiu. Svajonė, Apvilkit juodais rūbais, Zvaigždė jaunystei mano, Gražių dainelių, Meilė kankina ir Tėviškė šaukia. Kaina 5 dol.

Dainuojam su Lione, įdainuota Juodytės solo ir duetai: Kur bakūžė samanota, Supinsiu dainužė, Dukružėlė, Gegutė raiboji, Mamytė, Spragilų daina, Aš bijau pasakyt, Šventė, Aguvėnė, Oi greičiau greičiau, Gyvenki, juokis ir mylėk, Vai pūtė, pūtė, Apynėlis, Pradaičiuose, Pamylėjau vakar, Plaukia sau laivelis. Mono, galima groti ir stereo, kaina 5 dol. Daugiau užsakant, duodama nuolaida. Gaunama Darbininko administracijoje.

Sios bei kitos knygos ir plokštėlės gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Persiuntimui pridama 50 centų.

Antras literatūros vakaras, dalyvauja: Ada Karvelyte, A. Karys, G. Babrauskienė, J. Vaicūnienė ir dr. A. Sesplaukis. Įskaityta: Be motinos, Gyvenimas, Gimtasis sodžius, Svetur, Jaunystė, Pabudau, Joninės, Daina be laukų, Po tevelio kepture, Metai, Kraštas, Nemarių legenda, Vakaras, Nemuna, Pugas, Žmogus, kuris gyvena, Brolis ir sesuo, Trečioji žaidza, Ryto čiulbėjimas ir k. Mono, kaina 5 dol.

Čiurlionis, L.T.M. Ansamblio "Čiurlionis" įdainuota: Sanctus, Miegelio noriu, Eičiau klausit, Piemenaitės raliavimas, Noriu miego, Nuvažiav' tėvelis, Vėjo dukra, Jau žirgelis pabalnotas, Pavasaris, Sirdgėlos daina, Ziemą, Aušružėlė, Mergužėlė mano, Piovėjas, Dainų dainelės, Kur lygios, lygios lankos, Dzedukas, Aviža prašė, Iškasiu šunielį, Burtai, Oi kad išaušyt, Gersim, broliai, uliavosim, Oi dariau, dariau lyseles, Papartėlis, Naktis prie Nemuno, Laivinė, Kūlikų daina ir Pasėjau linelį. Albumas iš dviejų mono plokštelių, galima groti ir stereo. Kaina 10 dol.

A. Sabaniausko įdainuota Nr. 3. Rose Mary — fokstrota, Pasakykite mergelei — tango, Sunku gyventi — valsas, Pasakė — tango, Varpų daina — tango, Mano svajone — valsas, Neliudėk, motule — tango, Kai smuiku groji — tango, Siuntė motinėle — valsas, Mariu-Marytė — valsas, Senjorita — valsas ir Saulėta diena — valsas. Mono kaina 5 dol.

D. Dolskio įdainuota Čigonės akys, Leisk man, Kariškas vaizdelis, Onyte, einam pašokti, Lietuvaite, Sudiev, sudiev ir Aš myliu, fokstrota, Gegužinė polkutė, Su armonika į Braziliją — lengva muzika ir Palangos jūroje nusukdome mano meilė. Mono, kaina 5 dol.

Pupų dėdės ir dėdėnės šokių-dainų rinkinys. Anūku, Kretingos, Mariampolės, Pupų dėdės, Razulitės, Merkinės ir Obelių polkos. Sužadėtiniai, Sekminių ir Gardus alutis valsai. Gieda gaideliai ir Gražus miško būdas — lengva muzika. Mono, kaina 5 dol.

Grojame Jums, L.S.T. Korp. Neo-Lithuania, grojant orkestrui, įdainuota: Spaudos baltas valsas, Tau tiktai tau (tango), Oi, sudieu, sudieu (valsas), Vievversy (tango), Bybabalula (liet. tvistas). Orkestrui vadovauja A. Modestas, dainuoja A. Gasparaitis, žodžiai B. Augustinavičiūtės ir kitų. Kaina 7 dol.

Montrealio Aušros Vartų Choras dainuoja: Kur giria žažuoja, Kurteliai suloję, Pavarario rytas, Berneli mūsų, Meno daina, Garsus mano Vilnius, Lėkit mintys, Girių, Cigonai, Udriko daina, Tremtinių ir išveiktųjų giesmė. Stereo galima groti mono, 5 dol.

Tra-Lia-Lia, Lituanicos Tunto skautų įdainuota 18 lietuviškų skautiškų dainų: O Tėvyne gintarine, Kregždutė, Strazdelis, Nusileido sauluzėlė, Sieneis raliu, Pakelsim vėliavas, Pasėjau linelius ant pylimo, Ramovėnų maršas, Smarkiausi iš visų, Smailužis, Vėjas, Sutrenks propeleliai, Gėsta lauzai, Sėriau šėriau, Vėjavaikis. Paruošė F. Strolia. Stereo su persiuntimu 5 dol.

Gaudžia Trimitai. Įgrojo Stuttgarto simfonija, Br. Jonušui diriguojant: Gaudžia trimitai, Įžengimas į Vilnių, Ramovėnai žengia, Tai ne miškas šlama, Sėriau žirgelį, Parado maršas, Kur bakūžė samanota, Nedėlios rytelį, Plaukia sau laivelis, Saulės pirmyn, Ei pasauli ir Leiskit į Tėvyne. Kaina 6 dol.

Sios bei kitos knygos ir plokštėlės gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Persiuntimui pridama 50 centų.

VASARIO 16 GIMNAZIJA

NAUJAI STATOMAS BENDRABUTIS

Vasario 16 gimnazijos statomo bendrabučio piešinys. Dabar šiai statybai Amerikoje renkamos aukos.

"Lietuvos Universiteto" knygos užsakymo lapelis

- Siunčiu \$..... ir prašau laikyti mane šios knygos
  - mecenatu, garbės prenumeratorium
  - prenumeratorium.
- Sutinkiu man atsiųstąją "Lietuvos Universiteto" knygą išpirkti.

Mano adresas: .....

Parašas .....

Data .....

HARTFORD, CONN.

Lituanistinės mokyklos eglutė
 Gruodžio 27 L.A.P. klubo salėje lituanistinės mokyklos tėvų komitetas ir mokytojai surengė puikią Kalėdų eglutę.

Tėvų komiteto pirmininkas Vytenis Nenortas, atidarydamas eglutės pobūvį, padėjo mokytojams už darbą, tėvams, prisidėjusiems prie eglutės rengimo, ir svečiams už atsilankymą. Taip pat pažymėjo, kad šiais mokslo metais lituanistinė mokykla lanko per 40 mokinių.

Meninę dalį atidarė Kristina Saimininkaitė. Visi mokiniai, berniukai ir mergaitės, sugiedojo Kalėdų giesmę "Gul šiandieną". Sigutė Banevičiūtė gražiai padeklamavo eilėraštį "Kalėdų Kūdikielis". 1-2 sk. mokiniai pašoko "Kiškėli", o vyresnieji — "Sėjau rūtą", gi 3-jo sk. — "Suktinį". Po to berniukai pašoko "Oželį". Dar padainuota "Jūra motinėle". Dainų ir šokių tarpuose dar pakeklamuota eilėraščių. Pabaigai suvaidintas vaidinimėlis "Nykštukai". Čia gražiai pasirodė kiškūčiai, berniukai vaizduoją vėją, mergaitės — snieguoles, nykštukai ir kiti.

Scenos sienos buvo išpuoštos žvaigždutėmis, o viduryje

Argentinoje paminėta Lietuvos seimo 50 metų sukaktis

Minėjimą surengė J. Gilvydis ir parodė specialiai parinktų filmų. Paskaitą skaitė prof. Julius Kakarička, kuris profesoriauja Čilėje.

Filmuose buvo parodytas Kaunas, Laisvės alėja, prez. A. Smetona, seimo atidarymo posėdis, prezidento kalba ir k. Toliau buvo filmai iš Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių gyvenimo, paskui vėl grįžo prie Lietuvos ir rodė vaizdus iš Lietuvos gyvenimo. Čia buvo daug gamtos, — ežerai, upės, sporto ir dainų šventės. Žiūrovams tai padarė didelį ir jaudinantį įspūdį.

Pabaigai buvo parodyta K. Matuzo pagamintas spalvotas ir garsinis filmas apie lietuvių dieną pasaulinėje parodoje New Yorke. Filmas gražiai parodo šventės didingumą ir grožį.

Koresp.

stovėjo puikiai papuosta eglutė.

Kalėdų senis, kurį vaidino Tėviškės vietininkijos vietininkas skautininkas Saulius Lišauskas, iš didžiulio maišo vaikuiam davė gražių dovanėlių.

Pažymėtina, kad lituanistinėje mokykloje mokoma lietuviškai ir tikiyba, kurią dėsto Svč. Trejybės lietuvių parapijos vikaras kun. Jonas Rikteraitis. Jis buvo atsilankęs ir į šį eglutės pobūvį ir čia pažymėjo,

Jonas Bernotas

CLEVELAND, OHIO

Padėkime Vasario 16 gimnazijai pastatyti bendrabutį

Clevelando lietuviai šiomis dienomis gavo arba gaus laiškus, prašančius paremti Vasario 16-tos gimnazijos Vokietijoje bendrabučio statybą. Laiskuose nurodoma aukas siųsti į Superior Savings and Loan Assn., 798 E. 185 Street, Cleveland 44119. Ten aukų rinkimo vajuos komitetas atidarė sąskaitą — Account 3-1669. Cėkius rašyti: Vasario 16 Gimnazijai St.

Vajuos komitetą sudaro virš 30 clevelandiečių — profesionalų, dvasiškių, organizacijų vadū ir veikėjų vyrų bei moterų. Komiteto pirmininkas yra inž. J. Augustinavičius, vicepirmininkas — F. Eidimtas ir V. Čyvas, sekretorė — A. Puškoriūtė, išdininkė — Ona Jokubaitienė.

Vasario 16-tos gimnazijos kūratorijos atsišaukimo amerikiečiam lietuviams buvo pranešta, kad susenęs gimnazijos bendrabutis pasidarė net pavojingas jaunuolių sveikatai.

Vokietijos federalinė valdžia sutiko remti naujo bendrabučio statybą, paskirdama du trečdalius reikiamos sumos, apie 250,000 dol. Vieną trečdalių turi sudėti Vokietijos lietuviai.

Žinodami, kokiose sąlygose liko tie, kurie iš Vokietijos neisemigravo, taip pat žinodami, kaip labai jie susirūpinę išauklėti savo vaikus lietuviams, padėkime jiems tą bendrabutį pastatyti.

Per visas kolonijas 120,000 dol. suaukoti nėra sunku. Clevelandiečiai, pavieniai asmenys

kad mokytojos lituanistinėje mokykloje moko labai gerai.

Visi pobūvio dalyviai buvo pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Šiais mokslo metais lituanistinėje mokykloje dirba šios mokytojos: Lionė Simonaitienė, Apolonia Vaitkienė, Dalia Dzikienė ir Irena Jalinskienė. Tėvų komitetą sudaro: Vytenis Nenortas — pirmininkas, Algirdas Pilvelis — vicepirmininkas ir Stepas Zabulis — sekretorius ir kasininkas.

Jonas Bernotas

CLEVELAND, OHIO

ir organizacijos, prisidėkime neįskystėdami.

Tai yra vienintelė lietuvių aukštesnioji mokykla laisvajame pasaulyje.

Laiskuose paaiškinama plačiau. Nurodoma, kaip padaryti pasižadėjimus negalint aukoti iš karto.

Aukojamos sumos gali būti nurašomos nuo federalinių mokesčių.

Vajuos Komitetas

Waterbury, Conn.

Šaunus Naujųjų metų sutikimas

Waterburio Lietuvių Bendruomenė suruošė Sv. Juozapo salėje Naujų metų sutikimą. Grojo puikus orkestras, šeimininkės patiekė skanių užkandžių. Sutinkant Naujus metus, trumpą žodį tarė dr. P. Vileišis. Sugiedoti buvo Amerikos ir Lietuvos himnai ir Ilgiausių metų. Po to dar vyko vaišės ir šokiai bei nuotaikingi pokalbai.

Proga išnaudodamas, prekybininkas K. Bagdonas rinko parašus po Nijolės Lambrakinės paruošta peticija prezidentui Nixonui, kur reikalaujama surasti kaltininkus dėl S. Kudirkos' tragedijos ir juos, pažeidusius visas žmoniškumo ribas, nubausti. Pasirašyti po peticiją atsisakė trys lietuviai. Vienas motyvavo "nepasirašysiu, nenoriu įkyrėti Amerikai" ir du — Kudirka turėjęs laikytis komunistinių įstatymų ir nelist į Amerikos laivą, kai tuo tarpu buvę Naujųjų metų pokilyje svetimtaučiai neišskiriant policijos nei ugniagesių atstovų, visi pasirašė. Jų tarpe buvo italių, vokiečių ir amerikiečių bei žydų.

K. Bagdonas

Worcester, Mass.

Balfui aukoj

20 dol. J. ir P. Mikšiai; po 10 dol. — M. Baltrušaitytė, V. Mačys, A. Mainer ir Br. Mudėnas, po 5 dol. — J. Brantas, I. Bulgarauskaitė, M. ir K. Česnai, U. Dulskienė, V. Garsys, V. Ilgūnas, J. Jurkėnas, J. Matonis, J. Matusaitis, J. Miliauskas, P. Stanelis, J. Svikla, J. Staras, St. Staras, J. Stankevičius, H. Ulrichas, A. Valiūškis, L. Vedeckas, Sv. Kazim. Tretrininkai ir M. N., 4 dol. — J. Steiny, 3 dol. — J. Naikelis, po 2 dol. — V. Dabrila, B. Juškauskas, A. Kauševičius, A. Oklaitis, A. Šakūnas, K. Šimulynas V. Roževičius, J. Tribandis, J. Tamašauskas ir J. Ziti-nevičius, 2.50 dol. St. Šurkus, po 1 dol. — P. Alavošius, St. Kleinas, V. Bernota, J. Spirauskas, A. Sarkauskas, M. Ser-mukšnienė ir A.G.

Balfo skyriaus išd. V. Dabrila

— Lawrence, Mass., Sv. Pranciškaus parapija buvo likusi be vikaro, kai kun. Jonas Bernatonis pereitą vasarą išvyko į Romą studijuoti 1970 gruodžio mėn. vikaro pareigom atvyko jaunas, energingas ir paslaugus kunigas Jonas Longas. Parapiečių nuotauka pakilo gavus jauną ir muzikalių kunigą.

New Yorke lietuvių vyrų choras (jo dalis) repetitijų metu. Repetacijos vyksta kiekvieną antradienį Kultūros židinio patalpose. Choras yra šiemet padidėjęs, yra užkvietas gastroliuoti bent keliose vietose.

LOS ANGELES, CALIF.

Lietuvių radijo valandėlė

Čia veikia lietuviška radijo valandėlė, kuri buvo suorganizuota 1969 vasario 16. Ji transliuojama kiekvieną šeštadienį iš stoties KTYM nuo 12 iki 12:45 dienos metu, banga AM — 1460. Kalifornijos lietuvių ši valandėlė yra labai mėgiama ir mielai klausoma.

Programai visą laiką vadovauja veikli visuomenininkė solistė Stasė Klimaitė-Pautienienė, kuriai padeda redakcinis kolektyvas sudarytas iš V. Gylio, P. Jasiukonio ir Stp. Ma-

karevičiaus. Radijo valandėlė yra nekomercinė. Ji jungia visus geros valios lietuvius be pažiūrų skirtumo.

Radijo stotiai apmokėti lėšomis rūpinasi Kalifornijos lietuvių radijo klubas, kurio nariai kasmet moka nemažiau 5 dol. metinio mokesčio, rengia koncertus, parengimus, šaukia metinius susirinkimus, renka klubo valdybą, kuri tvarko visus radijo valandėlės reikalus.

Visai radijo valandėlei ir jos vadovybei linkime nepavargti ir toliau sėkmingai dirbti šį gražų darbą.

Linksmą komediją

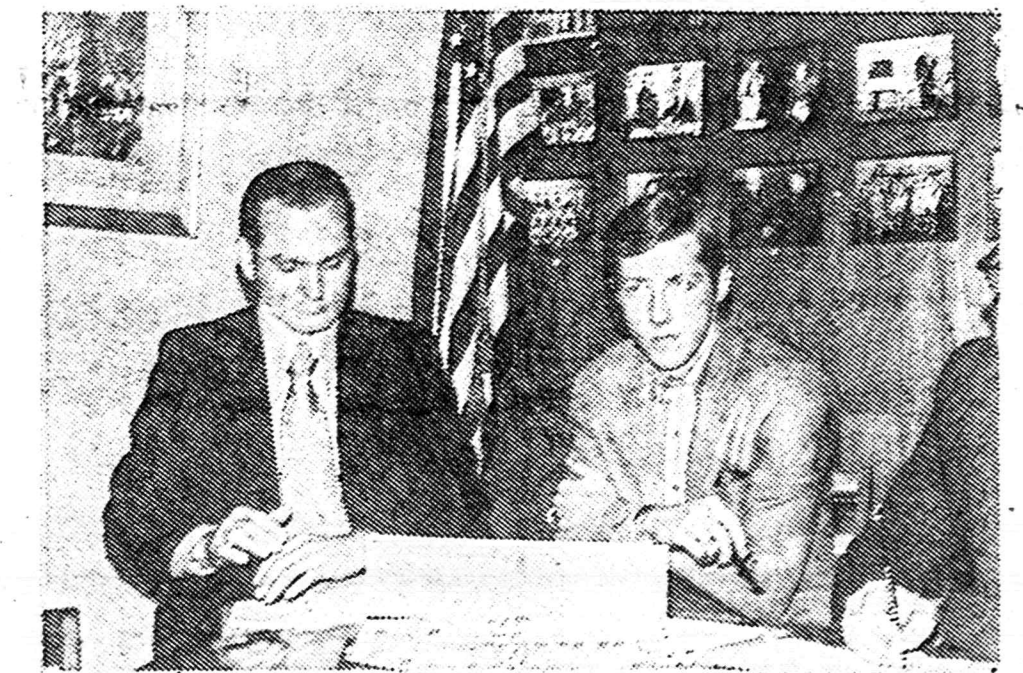
Dramos Sambūriui čia vadovauja režisierė D. Mackialienė, kuri paaukvoja daug laisvo lai-

ko vaidybai. Praeitais metais tas Dramos Sambūris dramoms veikalui parašyti suorganizavo konkursą ir parūpino lėšas. Du geriausi veikalai buvo premijuoti, vienas iš jų — Anatolijaus Kairio premijuota trijų veismų komedija Ku ku buvo suvaidinta gruodžio 19. Žmonėm ji labai patiko, tik buvo nepatogus laikas, ir salė buvo nezinoma, tad atsilankė į vaidinimą mažokai.

Dabar ši linksmą komediją kartojama sausio 31, sekmadienį, 1 val. popiet visiem gerai žinomų Sv. Kazimiero salėje.

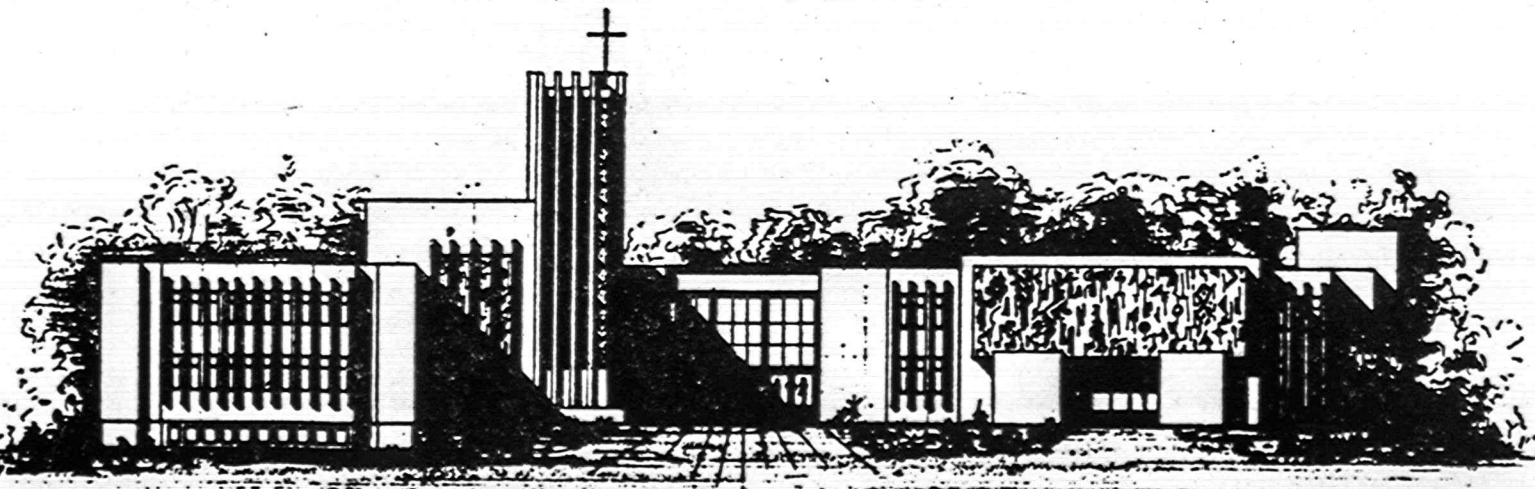
Vertėtų šią komediją visiem pamatyti. Komedija paimta iš dabarties laikų. Vaidinimą rengia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa.

J.G.

Lituanus žurnalo redakcinio kolektyvo narys Jonas Kučėnas (k.) ir Lituanus fundacijos pirmininkas Vytautas Kasniūnas dalyvauja Chicagoje spaudos konferencijoje. Lituanus žurnalas šiuo metu vykdo prenumeratorių vaju.

Dalyvavęs

Kultūros židinio projekto fasadas, archit. Adolfo Tyliaus. Išplanuota salė, Lituanistinės mokyklos patalpos, organizacijos kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, vie-nuolynas, muziejus.

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINIŲ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros židiny's tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesne auka prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TEVAMS PRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką _____ statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius) į:

- Garbės fondatorius (\$1000)
- Fundatorius (\$100)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Rėmėjus (mažesnę auką)

Pasižadū iš viso paaukoti ateityje statybų fondui _____

ADRESAS _____

Zip Code _____

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

IŠ VISUR

— **Prel. M. Krupavičius** prisimintas Clevelande Lietuvių Krikščionių Demokratų skyriaus iniciatyva. Už jo vėle sausio 3 d. Sv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioj atlaikytos pamaldos. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė tėv. dr. T. Žiūraitis, O.P. Mišių metu giedojo bažnytinis choras, vadovaujamas vargon. Ambrazo, Ciurlionio ansamblio choras, vadovaujamas muz. A. Mikulskio, ir solistė Juzė Kristolaitytė-Daugėlienė.

— **Washingtono** Lietuvių Technikos ir Gamtos Mokslų Draugija sausio 23 d. 8 val. v. ruošia Valdo Adamkaus paskaitą tema: "Federalinė valdžia ekologinių problemų sprendime". Paskaita įvyks Riverdale Recreation Center, Taylor ir Summerset Rds.

— **Dr. Henrikas Armanas**, sveikindamas su Kalėdų šventėmis, prisuntė ir 50 dol. auką, skirtą labdarai. Nuosirdžiai dėkojame.

— **Slidinėjimo iškyla**, rengiama Ateitininkų Sendraugių Sąjungos, įvyks vasario 5-7 d. Mount Snow ir Haystack kalnuose, Vermonte. Nakvynėm yra gauta privati patalpa, Windy Hill Lodge (pakeista iš Hideaway North). Si vieta yra West Dover, Vt. prie Vermont 100 kelio, 6.5 mylios į šiaurę nuo 9 kelio kryžkelės; telefonas: 802-464-5264. Nakvynės mokesčiai yra tarp 8 ir 12 dol. asmeniui nakčiai. Numatą dalyvauti prashomi registruotis pas P. Baltaki, 7802 Temple St., Adelphi, Md. 20783; tel. 301 422-3322.

— **Dr. Paulius Rabikauskas**, S. J., Gregorianumo universiteto Romoje profesorius ir Istorijos mokslų fakulteto dekanas, gruodžio 28 buvo paguldytas Benefratelli ligoninėje, kur jam kitą dieną buvo padaryta sunki dešiniojos ausies operacija. Po operacijos ligonis jaučiasi gerai ir sparčiai sveikėja.

— **Tumo-Vaižganto lietuvių tremtinių gimnazija** įsisteigė Spakenberg, Vokietijoje, prieš 25 metus. Šių metų liepos 3-4 įvyks minėjimas Chicagoj, kur yra susiorganizavęs tam tikslui komitetas. Visi tos gimnazijos buvę mokytojai ir mokiniai yra prašomi siųsti savo pavardes ir adresus šiuo adresu: kun. G. Kijauskas, S. J., 2345 W. 56th Street, Chicago, Ill. 60636. Daugiau informacijų apie minėjimą bei programą bus pasiūsta kiekvienam atskirai.

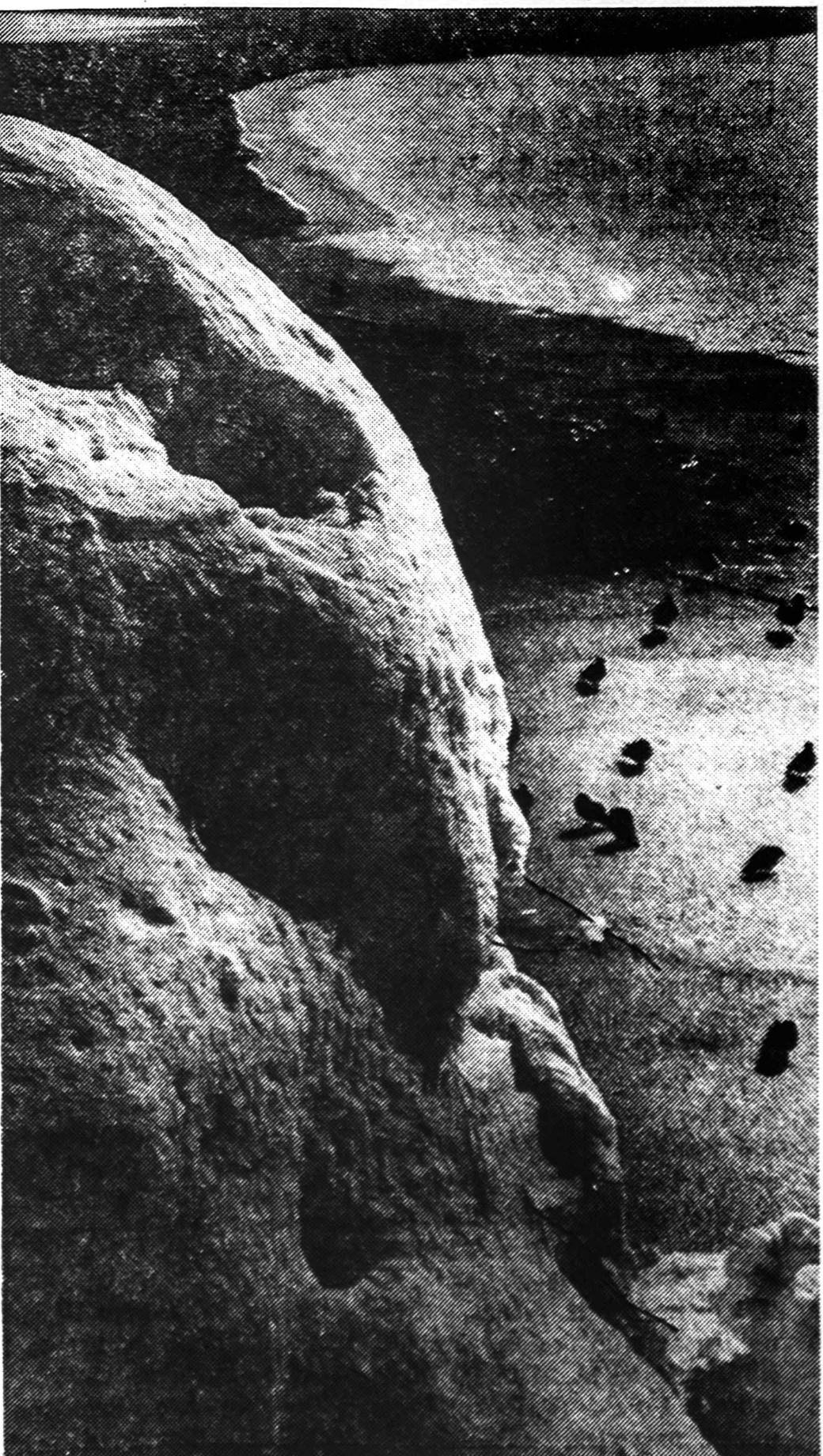
— **Birutė Augaitytė**, prieš metus laiko Toronto baigusi universitetą ir gavusi prancūzų kalbos bakalauro laipsnį, metus laiko gilino studijas Grenoblio universitete. Dabar iš Prancūzijos grįžo į Kanadą.

— **Dr. Vytautas Vardys**, Oklahomos universiteto profesorius, politinių studijų savaitgalio balandžio 24-25 skaitys paskaitą. Savaitgalį organizuoja Los Angeles Fronto Bičiuliai. Viena studijų sesija pramotoma kartu su latviais ir estais.

— **JAV LB tarybos politinių informacinių reikalų komisija** sudaro tarybos nariai Juozas Ardy, dr. Kazys Bobelis, Vilijus Bražėnas, Alg. Gečys, Snieguolė Jurskytė, dr. Petras Kisielius, Antanas Mažeika, Algis Rukšėnas, dr. Jonas Stiklorius, dr. Elona Vaišnienė ir dr. Petras Vileišis.

— **Mokytojų studijų savaitė** šią vasarą Dainavoje bus rugpiučio 15-22. Programos vadovas yra mokytojas Br. Krokys, ilgametis Rochesterio lituanistinės mokyklos vedėjas.

— **Kun. Vytautas Memėnas**, Liurdo Dievo Motinos klebonas, Gibson City, Illinois, išrinktas Joliet vyskupijos kunigų sąjungos vicepirmininku.

Saltoji žiema išgąsdino paukštėlius

Nuotr. V. Mažeilo

Puslapi tvarko mokytoja E. Ruzgienė

RAŠO TREČIOJO SKYRIAUS MOKINIAI

Šiuos rašinius parašė Maironio mokyklos trečio skyriaus mokiniai. Tema buvo laisva.

MANO NAUJAS PANCIO

Mano mama pasiūvo man pancio. Tas pancio yra gražus. Jis yra languotas ir raudonas. Jis yra keturkampis su kyle galvai. Mano pancio yra šiltas. Kodėl? Todėl, kad vilnonis. Mano mama pasiūvo mano sesutei pancio irgi.

Lina Bobelytė

KALĖDOS

Man patinka Kalėdos, Nes gaunu dovanėlių, Gaunam sausainių saldžių, Turim Kūčių skanią vakarienę, Pietus su dideliu kalakutu ir stikline vyno.

Rūta Dragunevičiūtė

"MATCHBOXAI"

Namuose aš turiu "Matchboxų" ir labai daug! Man labai patinka "Matchbox", "Superfast". Aš su jais žaidžiu.

Darius Kudžma

SKAUTŲ STOVYKLA

Aš vienai savaitei buvau skautų stovykloje. Ten man buvo labai smagu. Kiekvieną dieną būna inspekcija: Po to visi einam maudytis, paskui išsimės. Mes tada valgome pietus. Po to turim kitą inspekciją. Tada mes einam išskylauti. Po to mes valgome pavakarių. Tada valandai mes turim laisvalaikį. Mes turim užsidedti uniformą ir galim eiti kur tik norim. Po laisvalaikio nuleidžiam vėliavą. Paskui mes valgome vakarienę. Tada mes turim laužą ir po to mes einam gulėti.

Arūnas Gudaitis

MANO VARLĖS

Vieną kartą aš su draugu ėjom varlių gaudyti. Jis pagavo dvi varles, o aš pagavau tris varles. Mes jas gaudėm su mano geležiniu tinklu. Aš pagavau dvi dideles varles ir vieną mažą. Aš paleidau tą mažąją. Mes jas gaudėm upelyje. Jų ten yra labai daug. Yra didelių ir mažų. Kada mes jas pagaujam ir įdedam į viedrą, mes jas nunešam parodyti mano mamai. Kada mes jas parodom, mes jas nunešam į upelį ir paleidžiam ten, iš kur jas pagavom.

Paulius Gudelis

Maironio mokyklos mokiniai užkandžiauja priešpiečių metu
Nuotr. R. Kisiellaus

MANO NIKIS (HOBBY)

Aš mėgstu pinigų rinkti. Aš turiu labai daug. Aš irgi turiu pusdolerių ir kitokių. Aš turiu senų pinigų, net iš 1830 metų. Turiu ir vieną sidabrinį dolerį. Aš labai mėgstu rinkti pinigų.

Vytautas Bandžiukas

SKAUTŲ STOVYKLA

Vieną dieną buvo vienas berniukas, kuris buvo skautų stovykloje, ir jis žaidė su draugu. Jis turėjo daug draugų ir jis miegojo ten septynias naktis ir mėgsta žaisti futbolą. Ir patiko jam skautų stovykla.

Algis Kezys

MANO KATĖ

Mano katytė yra raudona ir balta ir juoda. Aš ją dabuju. Jos vardas yra Valerija. Aš jai turiu duoti valgyti.

Lina Ridikaitė

BAISI NAKTIS

Vieną naktį mano brolis susipiaustė ranką. Visas langas buvo kraujotas. Aš išsigandau, net mano kojos nuskrido į saulę. Mano lova prie langų. Mano mama buvo lauke. Ji irgi išsigando ir pradėjo rėkauti.

Viktoras Lora

ŽAIDĖME

Vieną kartą aš buvau su mano drauge. Ir mes ėjom į mano namus ir žaidėme su mano mažu broliuku.

Valerija Powell

PASAKA

Vieną kartą buvo trys vaikai ir jie neturėjo mamos nei tėtis ir gyveno senoje troboje. Vieną kartą vienas berniukas išėjo į lauką ir nuėjo toli. Jis negrįžo namo, nes jis pasimėgė. Pagalbos, prašau pagalbos! — jis šaukė, bet niekas neatsiliepė ir niekas neatėjo pas jį.

Linas Verba

MANO ŠUNIUKAS

Aš turiu šuniuką. Jo vardas yra Bobo. Jis labai mažas šuniukas, jis turi 2½ mėnesių. Jo spalvos juoda ir ruda. Aš mėgstu savo labai mažą šuniuką. Jis yra taškuotų šunų giminės, tačiau neturi Bobo nė vieno taško!

Rita Liogytė

MANO ŠEIMA

Mano šeima yra didelė. Mes esame 8 žmonės. Mano mama neseniai susilaukė vaiko.

Mano sesučių vardai yra Gina ir Daiva. Jos abi eina į mokyklą. Daiva yra vyresnė už Giną. Ji turi 12 metų. Gina turi 10 metų. Aš turiu 3 broliukus, jų vardai yra Aras, Tauras ir Rytas. Nei vienas iš mano broliukų neina mokyklą. Arui dar 3 metai. Taurui vieni metai. O Rytas neturi nei vienu metų. Jam yra 2 mėnesiai, ir, žinoma, aš turiu mamytę ir tėtį, ir taip pat aš esu Rima.

Rima Vebeliūnaitė

KUO AŠ NORĖČIAU BŪTI?

Aš norėčiau būti vandenynų tyrinėtojas. Pirmiausia nusipirkčiau gerą laivą ir išmokčiau juo plaukiooti. Po to išgyčiau nardymo priemones ir išmokčiau jas gerai vartoti. Gerai išmokęs nardyti ir įsigijęs visus sreikingus instrumentus, daryčiau keliones į jūrą. Susiradęs pagal žemėlapius gerą vietą jūroje, aš nerčiau į dugną ir stebėčiau visokių žuvelių ir kitų jūros gyvūnelių gyvenimą. Jei raščiau labai senai paskendusį laivą, tenai ieškočiau aukso pinigų ir kitokių senienų. Jeigu pasisektų rasti labai vertingų dalykų, tai mano paveikslas būtų laikraščiuose ir pasidaryčiau žinomas visam pasauliui. Už savo senoviškos radinius gaudčiau daug pinigų ir galėčiau gyventi kaip tikras vandenynų tyrinėtojas.

Paulius Šilbajoris, 8 sk. mok.

KATINĖLIS

Aš turiu nematomą draugą katinėlį Rainį. Aš jo niekad nemačiau. Manau, kad jis gyvena prie parko. Jis turi dvi sesutes. Jų vardai yra: Runcė ir Pincė.

Aš manau, kad Rainys gaudė peles. Vieną kartą jis man parašė laišką su pėdutės antspaudu. Aš manau, kad kada nors ji sutiksiu.

Gintaras Ruzgas, 2 sk. mok.

GAISRAS

Buvo tylus pirmadienio vakaras. Staiga pasigirdo gaisro mašinų narkimas. Važiavo pro mūsų namą ir čia pat sustojo. Išbėgau laukan. Lauke buvo stiprus dūmų kvapas. Pamačiau dūmus ir liepsnas mūsų gatvėje! Nubėgau pažūrėti. Degė mažas namukas, kuriame gyveno du seni žmonės. Pusė namo buvo apimta ugnies, į kurią gaisrininkai smarkiai pylė vandenį. Gatvėje buvo daug žmonių, policininkų ir gaisrininkų. Pasigirdo kaukimas, ir atvažiuvo greitosios pagalbos automobilis. Išsoko žmonės ir nubėgo ten, kur stovėjo būrys policininkų. Pro jų tarpą mačiau ant žemės gulintą moterį ir šalia klupantį dieduką. Doktorai pamėmė moterį ir vyrą ir nuvežė į ligoninę.

Buvo jau vėlu, kai gaisrą gautinai užgesino. Parėjęs namo, atsiguliau į lovą ir ilgai negalėjau užmigti. Kitą dieną sužinojau, kad senoji moteris ligoninėje numirė.

Paulius Šilbajoris, 8 sk. mok.

AR ŽINAI, KODEL?

Sirenos klykia, Sviestos žybčioja visur, Žmonės kažkur skuba — Ar žinai, kodėl? Turbūt kažkas įvyko, Ir nelinksmo, aš manau, — Moterys liūdinos, vyrų rimti: Ar žinai, kodėl? Guli vaikas krauju klane, Pasirodo, kad automobilis Didelis, gražus užmūšė jį; Ar žinai, kodėl? ...

Aura Ošlapaitė, 8 sk. mok.

EKOLOGAS

Aš labai domiuosi ekologija. Kiekvieną dieną aš rašau laiškus ir renku parašus, kad padėčiau sustabdyti žemės, oro, vandens ir ramybės nuodijimą. Nebūna lengva, nes aš turiu dažnai smarkiai dirbti. Aš labai norėčiau būti ekologu, kai užaugsiu.

Rytas Vilgaly, 8 sk. mok.

LAISKAS SIMUI

Mano mielas tautietei Simai, Jei šis laiškas galėtų pakliūti į Tavo rankas, tai sužinotum, kokia didelė dauguma žmonių užjaučia Tave. Mes lietuviai lūdimė, mūsų širdyse dega meilė Tau, mūsų mielas tautietė. Tu parodei visam pasauliui, kaip žmogus ilgisi laisvės, kaip skriaudžiama tauta trokšta nepriklausomybės. Tavo auka, mielas Simai, neliko nepastebėta. Aš, skaitydama laikraščiuose apie Tavo didelę nelaimę, pasijutau išdidi būdama šakelė tos tautos, kuri turi daug drąsių sūnų.

Su viltimi, Eglė Šukytė

KUO AŠ NORĖČIAU BŪTI

Kai aš pabaigsiu mokslus, aš noriu mokyti mažus vaikus, kurie nemato ar negirdi (aklus ir kurčius). Man šių vaikų yra labai gaila ir atrodo, kad reikia ką tik galima daryti, kad jie galėtų gyventi ir jaustis kaip sveiki vaikai.

Aš noriu juos išmokyti skaityti, rašyti ir kalbėti jiems suprantamu būdu, kad jie pajėgtų susipažinti su šiuo pasauliu ir jį suprasti.

Aš taip pat noriu auginti ir prižiūrėti savo vaikus.

Aura Ošlapaitė, 8 sk. mok.

NAUJA DRAUGE

Aš netikėtai gavau laišką iš Lietuvos. Man parašė mano antros eilės pusseserė, kuriai tiek pat metų, kaip ir man.

Jos laiškas gražus ir teisingai parašytas. Jos rankraštis ypatingai gražus, nors skirtingas negu kad mes rašome Amerikoje. Ji rašė, kad Lietuvoje jau yra labai šalta, ir visi laukia sniego.

Man labai įdomu su ja susirašinėti, nes mes abidvi gyvename skirtinguose kraštuose. Gal būt aš kada nors nuvažiuoju į Lietuvą ir pamatysiu Kauną, apie kurį mano pusseserė rašo ir kurį aš matau tik pasivaikšniuose, o taip pat pamatysiu su savo nauja drauge Rima.

Dalia Jasaitytė, 8 sk. mok.

IŠ ĮVAIRIŲ SKYRIŲ...

VIENO MIESTO KATINAS

Viename mieste gyveno katinas, vardu Pantera. Jo mama buvo katė Micė. Mes jį nuvežėm pas dėdę Vitolį į mišką. Pantera nebuvo pratęs vaikščioti po mišką, ir jis paklydo. Niekas negalėjo jo surasti.

Audronė Cesnavičiūtė, 2 sk. m.

ORO TERŠIMAS

Oro teršimas yra blogas dalykas. Būna teršimas tik miestuose, o dėl to man ten nepatinka gyventi. Vaikai negauna gerinio oro ir yra nelabai sveiki. Voveraitės ne tokios aktyvios, nes uosto tik fabriko smirdalą. Šungrybiai miršta arba, jei nuskini, yra baisiai neskanūs; lygiai taip pat su baravykais. Dėl to oras yra toks svarbus, kad išlaikytų žemės gyvybę.

Ritėnė Ivaškaitė, 10 m., New Haveno šeš. ad. mokykla

SLIDINĖJIMAS

Slidinėjimas yra įdomus sportas. Važiuojant automobiliu iš miesto, matosi, kai apylinkės pasikeičia: nuo purvinių gatvių iki žaliausių pievų, nuo didelių miesto namų iki gražių medžių. O jau slidėmis važiuojant žemyn nuo kalno, matosi baltas, neišpurvintas sniegas.

Smagu valdyti slides, daryti posūkius ir po truputį vis greičiau važiuoti!

Bet šis sportas yra truputį pavojingas. Kas nemoka slidinėti ar nėra pakankamai atsargus, gali lengvai nukristi ir net susilaužyti koją.

Jau šiandien laukiu, kada prasidės slidinėjimo sezonas! Lucijus Strazdis, 8 sk. mok.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Prof. Vytauto Bacevičiaus kosminės modernios muzikos plokštelė, kur pats autorius kompozitorius atlieka 11 savo kūrinių su pianinu. Mono, kaina 5 dol.

Sol. Janina Liustikaitė įdainavo operų arijas ir dainas: Adriana Lecouvreur — muz. F. Cilea; Mefistofele — A. Boito, Perlu ieškotojai — G. Bizet, La Boheme — G. Puccini ir La Wally — A. Catalani. Mergaitės troškimas ir lietuviška daina — abi Fr. Chopin; Kur prapuolė tas kelelis ir Abejonės — Al. Kačanausko, Ne margi sakėliai — J. Tallat Kelpšos, Tytkiai, tytkiai, viena liaudies daina, harmonizuota Br. Budriūno, ir Dobilėlis — A. Vanagaičio — V. Jakubėno. Mono, kaina 6 dol.

Elzbieta Kardelienė dainuoja: Kur prapuolė tas kelelis, Kad aš našlėtėlė, Lopšinė, Keturi v žimo ratai, Mėlyni varpeliai, Oi nėra niekur, Tėvas su močiute savo, Žalioj girėlėj, Pienė, Ne pkystu ne, Lopšinė ir Pakelkime taureį su op. "Traviata" (duetas su K. Petrausku). Mono, galima groti ir stereo, kaina 6 dol.

Lietuvių Pasakas, seka Leonas Barauskas, dainuoja sol. Aldona Stempuzienė. Stuttgart simfonijos orkestru muziką parašė ir diriguoja Darius Lapinskas. Stereo 6 dol.

Ainių Dainos ir Les Sept Solitudes, dainuoja sol. A. Stempuzienė su Stuttgart simfonijos orkestru, muzika Dariaus Lapinsko, kuris tam orkestrui diriguoja. Stereo 6 dol.

Zirginėliai: Zuikio puikio byla, Pasaka apie katinėlį ir gaidelį, Daržovių gegužė, Du kaciukai, Skrendantis paršukas, Eglė žalčių karalienė. Antroji laida skirta vaikams, kaina 5 dol.

Antrieji Zirginėliai: Vasaros pasaka, Kalėdų dovana, Klementina ir Valentina ir Rimas pas Kęstutį, Birutės Pukelevičiūtės režisūra. Dainos ir muzikinė palyda Fausto Strolis. Graži dovana vaikučiams. Stereo, galima groti ir mono, kaina 5 dol.

Sigutė, pasakos ir dainos vaikams. Dainuoja A. Paukštelienė: Milžinų šalis, Karta karalaitis, Tindy o tindy, Žiema, Miegok vaikelai, Striukis beuodegis, Sigute ir Liepsnabarzdis rudaberzdis. Stereo, galima naudoti ir mono. Kaina 5 dol.

Aukuras: Kalėdos Lietuvoje, Tau brangi tėvyne, Lietuvos paukščių daina, Tekėj saulelė, Lopšinė lelytė, Grįšim grįšim, Daina apie avizą, Dainuojanti jaunystė, Pavasaris, Rudenėlis, Žiema ir Vasarėlė: deklamacijos ir dainos su solistais, Vysk. Valančiūkas lituanistinės mokyklos mokinių choro pritariant kanklėmis Stereo, galima naudoti ir mono, kaina 5 dol.

Sol. Stasio Baro Operų Arijos su Stuttgart simfonija Dariaus Lapinsko diriguojant: Karnavičius: Radvila Perkūnas — Jonušo daina (act. 1), Ponchielli: La Gioconda — Cielo e Mar (act. 2), Puccini: Tosca — Harmonija slaptinga (act. 1), Turandot — Nessum dorma (act. 3) ir Manon Lescaut — Donna non vidi mai (act. 1), Verdi: Aida — O, kad mane paskirtų: mano Aida (act. 1), Halevy: La Juive — Rachel, Tave dangus (act. 4), Bizet: Carmen — Gėlė, kurią man dovanojai (act. 2), Giordano: Andrea Chenier — Colpo qui M'avete un di all'azzurro spazio (act. 1), Leoncavallo: Pagliacci — Eit vaidint: Juokis Pajace (act. 1). Stereo 7 dol.

Sios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. (Siuntimui pridama 50 c., Kanadoje 1 dol.).

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už 5.50 dol. su persiuntimu

MONO, kurios kaštuoja 2 dol. (ne stereo, kurių kaina 4.50 ar 5 dol.)

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalėlis, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis, Ramonėnų maršas, Trijų seselių, Pasėjau žalią rūtą, Kur bėga šepuė, Plaukia žaselė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainu dainele, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tykus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Uncių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jodau dieną, Sutems tamsi naktelė, Aušta aušrelė, šviesi pazarėlė. Tris dienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, žalia liepelė, Garsys turi ilgą snapą ir Lietuviams esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Vėl dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Mes su rūtom, Atskrend sakalėlis, Motulė mane barė, Kas subatos vakarėlį, Šeriau žirgelį, Gegutė raiboji, Ant kalno karklai, Sukyniau skynimą, Du broliukai kunigai, Šeriau šeriau sau žirgelį, Kur tas šaltinėlis, Augo kieme klevėlis, Ant kalno mūrai. Eisim, broleliai, namo. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Dainos, Aldonos Dičiūtės - Trečiokienės įdainuota: Siuntė mane motinėle, Trys mane peikė, Liepė man motulė, Pašarė dienele, Oi ko vėrk, sesele, Vai pūtė, pūtė, Tykia, tykia Nemunėlis teka, Beaušanti aušrelė, Mano gimtinė, Vai gražu, Mano rožė, Rūta, Ne margi sakalėliai, Per pasaulį eina žmogus, Jei gyvenimas sapnas ir Malda. Mono 5 dol.

Sodauto, Vilniaus vyrų choras "Varpas", 1969 m. Italijoje laimėjęs 2 pirmąsias premijas, dainuoja: Kur tas kalnelis, Augo kieme klevėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Gaudžia trimitai, Oi tu sakal, Užia girelė, Daunoj lylio čiutu, Sodauto, Nakties valsai, Tyliai, tyliai, Ziedelis-Pigarėlis, Naktis, Medžiotojų choras, Laisvasis šaulys ir Vergų choras. Išleido "Krivulė" Montrealyje. Mono, galima groti ir stereo. Kaina 5 dol.

Motule Mano. Dainuoja T. Serapinienė: Pas močiutę augau, Dainuok, motule, Lopšinė, O kai aš pas močiutę buvau, Močiute mano, Liūlia, liūlia, mažutėle, Močiute ir Sveika Marija. Pasakoja Ig. Serapinas: Motinėlis veidas ir kaip Pelelis mokslus ėjo. Skaito Z. Juškevičienė: Sveikinimas Motinai ir Motinai Tėvynei. Mono 5 dol.

Pianistė Julija Rajauskaitė atlieka: Music of Franz Liszt: La Campanella, Gnomonreigen, Deux Legandes, Valse oubliée Nr. 1, Sonetto del Petrarca, Au bord d'une source in Rhapsodie Hongroise. Stereo, kaina 6 dol.

Poezija ir Proza. Keturi autoriai skaito su J. Gaidelio muzikos palyda. St. Santvaras: Laiko lašas, Vabalėlis, Pakrantė, Zuvėdra, Lopšinė ir Džiaugsmas. B. Brazdžionis: Tolimas kaimas, Sulamita, Ugnia vietė užgeso, Valandos, Mano protėvių žemė, Rudens romansas, Kontrastai ir Didžioji kryžkelė. A. Gustaitis: Minoriskai, Gera būti dideliui, Jaunystė, Draugystė, Taip smagu, kad sunku ir Ruduo. Pulgis Andriusis: Istrauka iš apysakos "Sudiev, kvietkeli". Mono, kaina 5 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Lietuvių Tautiniai Šokiai, Aštuonytis, Landutė, Lenciūgelis, Sukčius, Linelis, Jėvaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis. Išleido J. Stukas, Mono 2 dol.

Pavergtos Tėvynės Muzika Nr. 1 įdainuota: Sesuo žydrioji, Vilija, Zvaigždutė, Pasvarcykancela, Kaipgi gražus rūtelių darželis, Kūmūtė širdelė, Atskrend sakalėlis, Oi nėra niekur, Sokių scena, Pasveikinimo choras, Udrio daina, Vaivados daina ir Vaivados ir Naglio duetas. Mono 2 dol.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktūže rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langeliu, Oi berneli vienturi ir Vakaras. Kaina 2 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Aguoanelė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzimdzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Šią nedelėle, Plaukia Nemunėlis, Munšainiukas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

Linksmų Kalėdų. Rūtos ansamblio įdainuota: Leiskitė rasą, Tyliają naktį, Plemenėliams, Nakties tyloj, Gul šiandieną, Linksmą giesmę, Sveikas Jėzau gimusis, Tylia naktį, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjom angelus, Šventa naktis ir Angelai gieda danguje. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Kanklės. Tautinio kanklių ansamblio, vad. O. Mikulskienės: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motinėle, Rugučiai, Lenciūgelis, Naujienos, Sėjau rūtą, Sveikas Jėzau, Siuntė mane motinėle, Kepurinė ir Per giria, girelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Tėve mūsų, Oi broli broleli, Aš pas tėvelį, Jodau dieną, Zvaigždutė, Anoj pusėj Nemunėlio, Ulioja bitelė, Oi toli toli, Pirmyn į kovą, Tu sakalėli, Atsiveikinimas ir Tėvynei. Mono 2 dol. Stereo 3 dol.

Kur Banguoja Nemunėlis A. Brazio įdainuota: Kur banguoja Nemunėlis, Suviltas, Patekėk aušrine, Siuntė mane motinėle, Piliu stiklėlį, Kur bakužė samana, Ilgesys, Kur tas šaltinėlis, Arijai iš operos "Gražina", Tėve mūsų, Sveika Marija ir Šventa Naktis. Mono 2 dol.

Rūtos ansamblis ir sol. Lionė Juodytė dainuoja: Aš mėgstu mėlynąjį dangų, Kaip gražiai žiba zvaigždutės, O kai aš, Sakyk, upeli, Džingulikai, Ko liūdi, berželi, Sveiki, broliai, Greitai išvažiuosiu, Aš berneliu nesisiliūliau, Kur banguoja Nemunėlis, Ar negaili, seserėle, rūtelių, Pasakyk, čigone miela, Kai aš grėbiau lankoj šieną, Ant melsvo ežero bangų, Tur bernelis vieną mintį ir Kaip slaptinai. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Virš išvardintos trys ilgo grojimo plokštelės su persiuntimu už 5.50 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Sol. Lionės Juodytės įdainuotos plokštelės "Dainuojame su Lione" ir "Mano Lietuvos prisiminimai" naujos laidos gaunamos Darbininko administracijoje. Vienos plokštelės kaina 5 dol. Daugiau užsakant, duodama nuolaida.

CORNWALL ACADEMY

Dedicated to academic success for college-potential underachievers.

150 BOYS, GRADES 9-12 and P. G.

Founded in 1950. The original college preparatory school with programs designed to permit no failures for students who are seriously motivated to find and re-evaluate themselves. 100% successful admission year after year to college (Ivy League, Technological University, Community, Business, Jr.). Present enrollment, approx. two-thirds UNDERACHIEVERS.

Programs for each student, consistently administered, include 1: by tutorial instruction on accelerated time schedule salvaging subjects previously failed; 2: adjustment of elective and required subjects for admission to college of student's choice; 3: successful completion of each 4-year program for high school diploma and college admissions. Accelerated individual 1-year college-admission program entering seniors and post-graduates. Daily classes in reading comprehension and speed, English and Math review, and all tutorial teaching at no extra cost.

John Geddes Moran, Headmaster

CORNWALL ACADEMY
Great Barrington, Mass. 01230 Tel.: 413-528-1015

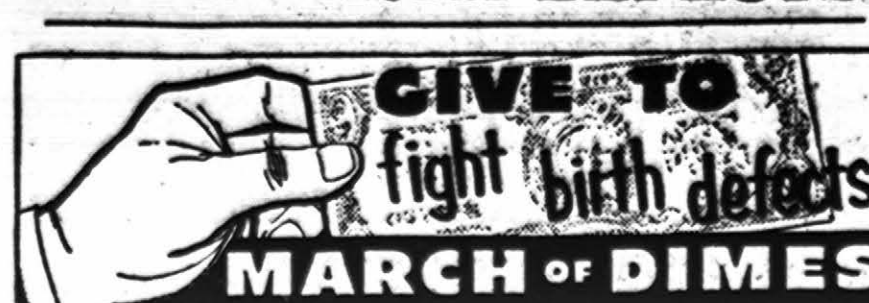

Timmy and Jody are not very good at hugging. Their crutches are always getting in the way.

It's a heartbreaking fact that these youngsters will miss many of life's good things because they are among the estimated 250,000 American babies who are born every year with defects.

We know you want these children to have as many chances for happiness as possible. And help them you can, by helping the March of Dimes to finance its nationwide programs of research, medical care, professional and public education.

MARCH OF DIMES
FIGHT BIRTH DEFECTS

DISPLAY

AGEAN ISLES
781 East 31st Street
Off Ave. H & Flatbush Ave.
Tel. 434-7496
Wedding & Banquet catering from 30 to 300 — Seafood, Steaks, Chops, Special Dishes. Open daily exc. Mon.

Bronx Bicycle Discount Center — 912 East Gunhill Road Bronx N.Y. bet. Post Road and White P. Road Bicycle for sale for Christmas. Use our lay-away plan. Authorized dealer for Raleigh Columbia Rollfast Peugeot — Call 798-3242

Earn \$15,000-\$25,000 as a Shell dealer. Ambitious man desired for existing 3 Bay Ranch style Service Sta. located on busy Route 12 Gronton, Conn. Shell offers: insurance, retirement, paid training, financing, other benefits. Call collect weekdays 1-203 289-1521 Mr. Palumbo eves & weekends 1-203-399-6351 Mr. Sleight or write Shell Oil Co., 477 Conn. Blvd. East Hartford, Conn. 06108

SPECIAL ALARM OFFER

Installed against robbery, assault & fire, and if a glass is broken. Also two windows and a door. Electric & batteries. Price is \$180. With your order we give you free an alarm for your car. Call today. Tel. 427-9671, 427-6407 — 176 E. 110 St. N.Y.C. Ask for Mr. Morales, Pres.

Outstanding buy candy store cards toys stationery with fountain low rent long lease near schools and churches 843-9686 — 6 AM to 6 PM

TURNHALL Restaurant & Caterers fine restaurant and catering at reasonable prices for all occasions — weddings, showers, meetings, etc. Dining daily — inviting atmosphere delicious food sensible prices. 44-01 Broadway, Astoria, Ons. 932-9274

JACK GALLO'S AUTO BODY — "Service is our trademark" All types of auto repairs and road service. Open 6 days a week Call Jack for service: (212) WI 2-0232 — 216th Street & Broadway.

Come one, come all Patrons and Friends BATTAGLIA'S Auto Body Shop, Inc. specializing in fiberglass bodies domestic and foreign sport and show cars custom painting — 15 Lackawana Place South Orange, New Jersey — 201-763-8611

In Memoriam

MARTIN LUTHER KING
1929 - 1971

Mortgage Money Available

NO POINTS
NO BONUSES
NO DISCOUNTS

Purchase or refinance residential properties located in Bedford-Stuyvesant area.

Brooklyn call 522-1900, 522-5657, 522-2149

BEDFORD-STUYVESANT RESTORATION CORP.

268 Ashland Pl. Brooklyn

A Non-Profit Organization

Lietuvos Kankinių paminklinė koplyčia Romoje kalba visam pasauliui apie Lietuvą.

KAD KALBETŲ IR JŪSŲ VARDU
JI DAR LAUKIA JŪSŲ AUKOS.

Nedelskite prašyti savo ir savųjų vardus jos kūrėjais.

Aukoms adresas:

Lithuanian Martyrs' Chapel Fund
2701 W. 68th Street Chicago, Ill. 60629

Vienintelis lietuvių ir anglų kalbomis iliustruotas lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas leidžiamas LIETUVIŲ DIENŲ leidyklos Kalifornijoje. Išleina kas mėnesį, išskyrus liepos ir rugpjūčio mėn. Adresas: 4364 Sunset Boulevard, Hollywood, Calif. 90029 • Vyr. redaktorius Bernardas Brazdžionis. Leidėjas Antanas F. Skirius • Prenumeratos kaina metams 8.00 doleriai; naujai užsiskaitantiems — pirmasis metasis tik \$6.00.

H. W. MALE

MARINE ENGINEER

CHIEF ENGINEER

position open on American Research vessel diesel electric 3800 H.P. U.S. Coast Guard license required. Phone collect Port Captain, Woods Hole Oceanographic Institution, Woods Hole, Mass. 617-548-1400 Extension 208.

An Equal Opportunity Employer

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE

MARIO'S Auto Inspection Repair Station headlights adjustment wheel alignment, motor tune-up & brake service. Shell Bay Ave Mayville, NJ Cape May Court House opp. State Inspection Dep. Sta. 8 AM - 5 PM Closed Sun-Mon. Owned & operated by Mario De Santis. If you want to go "See MARIO". Call 609 465-5607

Father & Son exp painters and wall paper hangers we take pride in our work — PINCO Painters 410 Caton Ave Brooklyn Call 871-8861

SANTIAGO SHIPPING CO. Local and World Wide Moving Shipments of cars office in New Jersey call 201-484-0577 nites 201 482-7588 Warehouse in Puerto Rico Saint Urce - Arcibco - Aquadilla

B & M DRYWALL CO. We specialize in Sheet Rocking Over Plaster and Taping We take pride in our work No Job too Small Call 653-0807

Frank Cerone — Painter neat work and reasonable 2396 Morris Avenue Bronx, New York Call: after 5 PM 220-2970

Sea Shore on City Island shore diners, seafood, steaks, chops, Italian dishes, choice wines and liquors — open daily for lunch and dinner. 591 City Island Ave. City Island, Bronx, N.Y., on your right after the bridge. TT 5-9849 or TT 5-2643

MALE - FEMALE.

CLERK/TYPIST immediate opening for ambitious person, good pay, all Co. benefits. Apply in person. Mobile Oil Corp. 352 North Henry St. Brooklyn, see R. J. Gleason.

Operators wanted Bottom Elastic, Merrow for briefs and bikinis — Union Shop — 35 hours. Brooklyn area. 455-9500

"Why Travel"? — Work near home Office help wanted must be good with figures. All applications will be considered. Apply in person. Make the switch to SUNSHINE now Sunshine Biscuit Inc. 23 Ash St. Bklyn, N.Y. 11212 — (212) 389-7185

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti: GL 2-2923

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Nuo skaitytojų falcos priklausys Darbininko ateitis. Padėkite išlaikyti šį laikraštį, susiraskite naujų skaitytojų. Rašykite: Darbininkas, 910 Wiloughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Kultūros Zidiny's 827-9865

Bernardas Brazdžionis, Lietuvių Dienų redaktorius ir LB Tarybos narys, dalyvavęs tarybos sesijoje Philadelphijoje, sekmadienio vakarą buvo užsukęs į New Yorką, lankėsi pas savo bičiulius ir taip pat buvo apsilankęs Darbininko redakcijoje. Išskrido į Los Angeles pirmadienio vakarą.

Kun. L. Budreckas sausio 24 išplaukia į Europą. Pirmą vyks ta į Veneciją, o iš ten į Vokietiją, kur pastoviai apsigyvens. Sausio 17 Rimos ir Juozo Bružų namuose Brooklyne buvo surengtos išleistuvės, kuriuose dalyvavo keletas kunigų ir artimųjų bičiulių.

Vyr. skaučių židinio — Vilijos sueiga, kuri buvo atidėta dėl praeitą savaitę siautusios pūgos, bus ši ketvirtadienį, sausio 21 d. Kultūros Zidinio patalpose, 361 Highland Blvd.

Jonas Matyckas, sulaukęs 81 m. amžiaus, mirė sausio 17. Pašarvotas Higgins Funeral Home, 209 East 8th St., Plainfield, N. J. Tel. (201) 756-0017. Laidojamas sausio 21, ketvirtadienį, 9 val. ryto iš Our Lady of the Mount bažnyčios į Sv. Gertrudos kapines.

Kat. Moterų Kultūros Draugija sausio 24 d. 4 v. popiet Kultūros Zidinyje, 361 Highland Blvd. Brooklyne rengia Tėv. Pauliaus Baltakio, O.F.M., paskaitą tema: Lietuviškos šeimos ir lietuviškos išlaikymo išeivinė per 20 metų New York. Tema įdomi ir šeimai ir mokytojams ir visuomenininkams. Visi kviečiami atsilankyti.

New Yorko skautai sausio 23, šeštadienį, rengia šokius Kultūros Zidinyje. Pradžią 7 v.

T. ir Kazys Skobeikai persikėlė į naują gyvenamą vietą. Jų naujas adresas: 86-15 98th St., Woodhaven, N. Y. 11421. Tel. 441-4491.

Parengimai Kultūros Zidinyje:

Sausio 23 — 1-4 v. p.p. — Skautų tuntu sueiga; 7 v.v. — Skautų parengimas.

Sausio 24 — Katalikų Moterų Dr-jos susirinkimas.

Sausio 30 — Lietuvių Fronto Bičiulių parengimas.

Sausio 31 — "Darbininko" parengimas.

Šveicariškų laikrodėlių labai papigintomis kainomis galima gauti pas laikrodininką Stasį Citvarą. Laikrodžių gerumas visu 100 procentų garantuotas. Ypač rekomenduojama tiems, kurie nori siūsti į Lietuvą, nes tie laikrodžiai bus gerai patikrinti. Taip pat St. Citvaras priima laikrodžius pataisyti. Skambinti telefonu 846-3648.

JAV LB taryba sausio 16-17 posėdžiavo Philadelphijoje. Tarp kitų svarstymų buvo papildytas ir įstatų 34 paragrafas. Papildymo išdava pagal paskutinių balsavimų rezultatus padidintas tarybos narių skaičius. New Yorko LB apygardai pridėti 3 nauji nariai: G. Nutautaitė, R. Kezys ir dr. I. Skeivys, New Jersey LB apygardai 1 narys — K. Jankūnas ir Connecticuto LB apygardai 1 narys — V. Balčiūnas.

Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesijoje, kuri įvyko sausio 16 ir 17 dienomis Philadelphijoje, iš New Yorko dalyvavo: prel. J. Balkūnas, A. Vakselis, G. Nutautaitė, R. Kezys, dr. B. Radzivasas ir Darbininko redaktorius K. Bučmys, O. F.M.

MENO PARODOS KULTŪROS ZIDINYJE

Vasario 13-21 — Atlanto pakraščio dailininkų — rengia Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda.

Kovo 13-14 — A. Baltuonio drožinių paroda — rengia Skaučių Zidiny's.

Kovo 27-28 Jonyno kūrinių paroda — rengia skautams remti būrelis.

Balandžio 24-25 — "Gabijos" organizuojama grafikos paroda.

Rugsėjo 25-26 — Janušo kūrinių paroda — rengia Moterų Federacija.

Darbininko spaudos kioskas su naujom lietuviškom knygoms ir plokštelėm pakviestas į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą, kuris New Yorke įvyks Franklin K. Lane mokyklos salėje. Bus gera proga įsigyti dovanom ar sau lietuviškų knygų ar plokštelių ir užsimokėti Darbininko prenumerata.

Naujos plokštelės — ilgalaike dovana kiekvienai progai: A. Dvarionas — 12 šokių rinkinys, nr. 25, 5 dol.; A. Sabaniauskas — 12 šokių rinkinys, nr. 26, 5 dol.; S. Grauzinis, Pupų Dėdė ir kt. atlieka įvairias dainas, nr. 27, 5 dol.; Lietuvos karo mokyklos choras, Karo muziejaus ork.; J. Petrauskas, V. Dineika ir kt. atlieka 12 įvairių dainų, nr. 28, 5 dol.; Čiurlionio 30 m. jubiliejinis albumas, 28 dainos, 10 dol. Išleido J. Karvelis, Chicago, Ill. Sios plokštelės gaunamos ir Darbininko spaudos kioske.

Pajamų mokesčių — income tax — mažiau mokėsi gerai suskaičiavęs. Skaiciavimo, kalkuliacijos, rašomasis mašinas, taip pat radijo ir televizijos aparatus geriausia pirkti iš lietuviškos įstaigos: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731.

Vaikai neša plakatus, reikalaujanti, kad išduotas jūrininkas Simas Kudirkas būtų laisvas. Demonstracijos surengė specialus motinų komitetas sausio 9 prie Sovietų pasiuntinybės prie JT. Nuotr. V. Maželio

ISVYKSTA MUZIKAS KUN. L. BUDRECKAS

Brooklyno įvairiose parapijose ilgą laiką dirbo kun. Ladas Budreckas, paskutiniu laiku buvęs Apreiškimo parapijoje vikaru ir iš tų pareigų pasitraukęs gruodžio 1. Jis sausio 24 laivu išplaukia iš New Yorko. Išplaukia į Veneciją. Taip yra, kad ir dabar laivai iš New Yorko plaukia į Veneciją, apsuksdami Siciliją, visą Italijos viškus knygų ar plokštelių ir užsimokėti Darbininko prenumerata.

Kaip ten bebūtų, bet laivas tikrai plaukia į Veneciją, iš ten į Vokietiją kur kas patogiau nei iš Genuvos uosto.

Kun. L. Budreckas važiuoja į Vokietiją ir apsigyvens Bad Woerishofene, kur yra vysk. A. Deksnio būstinė. Ten jis dirbs jo įstaigoje.

Zmogus išvažiuoja taip toli, kad jo kiekviena momentu nepasišauksi, išvažiuoja čia palikdamas mielus prisiminimus. Tad Darbininko redakcija nori jį palydėti į kelionę, apžvelgdama jo darbus ir čia Brooklyne ir Lietuvoje.

Kun. Ladas Budreckas priklauso tai muzikų kunigų grupei, kuri Lietuvoje nuoširdžiai puoselėjo religinę muziką, rūpinosi jos kultūra. Į muziko darbą atėjo ne tiesiogiai, bet per gimnazijos kapeliono darbą.

Gimė jis Homelyje, Baltgudijoje, netoli Minsko. Motina, Ona Zaikauskaitė, buvo iš Pandėlio, Panevėžio apskrities, tėvas, Antanas Budreckas, iš Eržvilko. Tėvas dar prieš pirmą pasaulinį karą buvo atvykęs į Ameriką laimės ieškoti, bet po keletos metų grįžo atgal ir pastoviai apsigyveno Kaune prie Karmelitų bažnyčios. Buvo geras stalius, turėjo visokiųjų užsakymų, dirbo prelatui Oišauskui, kuris tuo metu statė Saulės gimnazijos rūmus. Dirbo ir kunigų seminarijoje.

Kapelionas Joniškyje
Kun. L. Budreckas į Kauno Kunigų Seminariją įstojo 1921 metais ir ją baigė 1928 metais. Buvo per jaunas (per jaunas buvo ir jo kurso draugas kun.

Adolfas Stašys). Abu laukė pusę metų, kol išventino į kunigus. O tai buvo 1928 metais lapkričio 11.

Jauną kunigą paskyrė kapelionu į Joniško gimnaziją. Ten dirbo penkerius metus. Turėjo susitelkęs gražią biblioteką. Mėgo jį mokiniai, ir darbas sekėsi.

Bet Joniškyje viskas baigėsi ir komiška ir tragiška. Prieš kapelioną buvo parašytas skundas pačiam švietimo ministeriui. Baigėsi tuo, kad buvo net teismas, gimnazijos direktorių iškėlė kitur ir padarė eiliniu mokytoju, o kun. L. Budrecką vyskupas pasikvietė į Kauną prie katedros.

Muzikas prie Kauno katedros
Čia ir prasidėjo naujas darbas, surištas su muzika. Kaune jis buvo katedros vikaras ir nuo 1933 lankė konservatoriją. Muziką mėgo, skambino pianinu.

1936 mirė kun. Adomaitis, kuris dėstė muziką Kauno kunigų seminarijoje ir vadovavo klierikų bei katedros choram. Tada tom pareigom buvo paskirtas kun. L. Budreckas, kuris jau buvo lankęs konservatoriją trejus metus.

Dvių chorų vadovas
Abu chorai, kuriems jam te-

Kun. L. Budreckas

Kalėdų eglutė Elizabete, N.J.

Čia jau penktuosius metus pradėjusi Kudirkos šeštadieninė mokykla sausio 10 vietinės lietuvių parapijos salėje surengė savo mokinių viešą pasirodymą, į kurį buvo kviečiami ne tik visi lietuviai, bet ir šios mokyklos dėl įvairių priežasčių nelanką vaikai. Gal pirmą kartą šis parengimas sutraukė tiek lankytojų, kad net rengėjam teko paskubomis rūpintis, kur juos visus susodinti.

Sventę pradėjo mokyklos tėvų komiteto pirmininkas G. Alinskas, kuris kartu su kitais komiteto nariais rūpinasi visais mokyklos išlaikymo reikalais. O tai nėra nei paprastas, nei labai malonus darbas: išlaidos kasmet auga, o mokestis už mokslą vis tas pats. Gaunamos aukos nėra nei kasmet tikros, nei pastovios; todėl komitetas turėjo imtis net labai šiuo metu nepopuliarių priemonių — mažinti mokytojam jau ir taip labai mažą, galima sakyti, tik simbolinį atlyginimą.

Vėliau į šventės dalyvius kalbėjo Rytinio pakraščio mokyklų inspektorius Antanas Masionis, paryškindamas lietuviškos mokyklos uždavinius ir ypač pabrėždamas vaikų darželio reikšmę kiekvienai šešt. mokyklai. Visus taip pat sveikino ir LB NJ apyg. pirm. K. Jankūnas.

Mokyklos mokiniai, kantriai išklause neilgų kalbų, sugužėjo į sceną ir suvaidino kalėdinį vaizdelį "Spindėkite, žvaigždės!" Čia jie vaidino, de-

klamavo ir šoko, ir viskas jiems taip gražiai riedėjo iki pat vaizdelio pabaigos. Buvo matyti, kad ir vaidintojai, ir vaizdelio autorė ir režisierė Ona Karasiėnė į šį darbą buvo įdėję visas širdis ir nemaža rūpesčio.

Mokykla gali pasigirti ir savo choras — mišriu ir mergaičių, kurie čia galėjo atsirasti tik dr. Dariaus Slavinsko rūpesčiu. Nežiūrėdamas tolimo kelio, jis kas šeštadienį atsidėjęs stengiasi diegti mokinių širdyse lietuviškos dainos grožį. Per palyginti trumpą laiką pamokytos mergaitės darniai padainavo Tyliają naktį, o mišrus chorėlis — Leiskit į tėvynę ir Atskrend sakalėlis.

Mokyklinei dvasiai gerai parinktu eilėraščių labai sklandžiai padeklamavo Regina Jukubaitytė, Vita Kvedaraitė, Juozas Didžbalis ir Raimundas Kurilavičius. Be to, Marijos Juškienės paruošti antro skylančio mokiniai jautriai padeklamavo Simo Kudirkos garbei skirtą eilėraštį.

Debbie Didžbalytė labai graškiai pašoko baletine forma Rugelius. Soki jai gerai vyks ta, nes ji lanko ir baletu mokyklą. Mokykla savo tarpe turi net dvi gerai pažengusias akordeonistes: Vitą Kvedaraitę ir Rūtą Raudytę, kurių sugebėjimais galėtų pasigrožėti ir labiau išlepintas skonis.

Pabaigai berniukai pašoko Oželį, o mergaitės — Kepurnę Berniukus tautinių šokių moko Liucija Alinskienė, o mergaitės — Milda Kvedaraitė. Jų įdėtas darbas nebuvo veltui — šokiai buvo atlikti darniai ir sklandžiai. Juos akordeonu palydėjo V. Kvedaraitė.

Buvo ir Kalėdų senelis, kuris iš savo maišo apdovanojo visus salėje buvusius vaikučius.

Sventės programai labai sklandžiai vadovavo Klaidija Stankaitytė.

Prieš kelerius metus kai kurių buvo abejota šios mokyklos ateitimi. Tačiau laikas parodė, kad mokyklos atgaivintojų trūkas nebuvo veltui. Mokinii skaičius žymiai nesikeičia (apie 30-40), nors galėtų būti ir didesnis (čia kaltė yra tų tėvų, kurie nemato reikalo mokykla pasinaudoti).

Mokykla visą laiką naudoja vietinės lietuvių parapijos mokyklos patalpomis. Parapijos klebonas kun. Petras Zemeikis mokyklai parodo nemažą širdies. Jis ir ši kartą dalyvavo šventėje ir džiaugėsi mokyklos darbo vaisiais. Parapijos mokykloje dirbančios seserys prancišketės nė vienos savo atstovės į lietuviškos mokyklos mokinių šventę nesiteikė atsiųsti, nors ir buvo kviestos.

Programai pasibaigus, visi šventės dalyviai buvo pavišinti tėvų ir mokytojų namuose pagamintais kepiniais, kava ir vaisvandeniais. Buvo ir turtinaga loterija, o kun. Juozapas Pragulbickas, kaip ir kiekvienais metais, mokyklai paklojo visus 200 dol.

Programai pasibaigus, visi šventės dalyviai buvo pavišinti tėvų ir mokytojų namuose pagamintais kepiniais, kava ir vaisvandeniais. Buvo ir turtinaga loterija, o kun. Juozapas Pragulbickas, kaip ir kiekvienais metais, mokyklai paklojo visus 200 dol.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedaraitė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

Nepriklausomybės šventės minėjimas Bostone rengiamas vasario 14. Pamaldos bus 10 val. Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Minėjimas rengiamas Liet. Piliiečių Draugijos salėje So. Bostone. Šiais metais Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus pirminku yra Ed. Cibas, vicepirm. V. Bajerčius, sekretorius A. Keturakis ir išdinknas P. Brazaitis. Programa bus atlikta vietinėm jėgom. Tuo norime daugiau sutauptyti pinigų Lietuvos bylos reikalams.

Minkų radijo valandėlės talentų popietė rengiama kovo 14 d. Liet. Piliiečių Draugijos salėje So. Bostone. Bus talentų pasirodymai ir gražuolės rinkimai.

Izdoriaus Vasyliūno smuiko koncertas rengiamas kovo 21d. Jordan Hall Bostone.

Lietuvių radijo valandėlės — Laisvės Varpo — koncertas bus balandžio 18 d. Liet. Piliiečių draugijos salėje.

Šalpos reikalams Mass. valstybė šiemet biudžetė numatė 929 milijonus dolerių. Ši valstybė turi apie šešis milijonus gyventojų. 1966 metais visos valstybės biudžetas buvo 1,088, 693,264 dol., o po ketverių metų vien tik šalpai reikalaujama beveik tiek pat, kiek tada buvo visos valstybės biudžetas. Į šią sumą neįeina Social Security gausiam bedarbių pašalpos. Patys skaičiai rodo, kad blogai yra tvarkoma šalpa. Greitai nebebus kam dirbti, nes visi norės būti šelpiami.

Kalendorių 1971 metams galima gauti Darbininko administracijos: Nidos Anglijoj išleistas, su lietuviška Ytym, kasdien nuplėšiami lapeliai — kaina 3.50 dol. Darbininko spalvotas kalendorius, nuplėšiamas kas mėnesį — 1 dol. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Ridgewoodo apylinkėje ieškomas bus iš 4-5 kambarių trim suaugusiems ir dirbantiems asmenim. Skambinti vakarais po 6 val. Tel. 821-6962.

Parduodama reporterio kamera PLAUDEL MAKINA 1:2. 9, kuri yra labai mažai vartota. Objektivas turi daug pagelbinių dalių. Informacijai tel. (516) MA 7-7216.

Milijonai laukia paveldėtojų. Lietuvi, drausk savo gvybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudos planai suaugusiems ir jaunamečiam.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirmiui pasiskolas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius. Telefonas MI 7-6637.

Direktorius Bronius Bobelis.

Lietuvių dailininkų grafikos kūriniai — originalai tinka buto papuošimui ir dovanoms. Pasirinkimas iš virš 100 skirtingų paveikslų. Skambinkite VI 9-2686.

Visi kviečiami į

NEW YORKO VYRŲ CHORO KONCERTĄ

kuris įvyks

Šeštadienį, sausio 30 d.

7 v. v.

Hartford, Conn. Lietuvių Klube

227 Lawrence Street

Veiks turtingas bufetetas.

Sokiams gros R & M Trio iš Worcester, Mass.

Rengia:

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS HARTFORDO APYLINKĖ

PRĖJIMO AUKA: \$3.00

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/4 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

All Accounts Compounded Daily